

AMATÖR ÇALGI EĞİTİMİNDE TOPLU ÇALMANIN
MOTİVASYONA ETKİSİ
(ÇELLO ORKESTRASI ÖRNEĞİ)

Fulya Elif Alp

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Ağustos, 2024

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 12 (on iki) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Fulya Elif

Soyadı : ALP

Bölümü : Güzel Sanatlar Eğitimi

İmza :

Teslim Tarihi : .../08/2024

TEZİN

Türkçe Adı : Amatör Çalgı Eğitiminde Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisi
(Çello Orkestrası Örneği)

İngilizce Adı : The effect of collective playing on motivation in amateur instrument
training (Cello orchestra example)

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazarın Adı Soyadı

Fulya Elif Alp

İmza

JÜRİ ONAY SAYFASI

Fulya Elif Alp tarafından hazırlanan “Amatör Çalgı Eğitiminde Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisi (Çello Orkestra Örneği)” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi.....

Başkan: Prof. Dr. Aytekin ALBUZ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi.....

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Kaan YÜKSEL

Sahne Sanatları Bölümü, Başkent Üniversitesi.....

Tez Savunma Tarihi: 05/08/2024

Bu tezin Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Şaban ÇETİN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü.....

Canım babam Ertürk ALP'e

TEŞEKKÜR

Bu süreçte her zaman her koşulda varlığını hissettiren, öğrencisi olduğum günden bu yana gelişmem ve ilerlemem için beni her zaman destekleyen ve çaba sarf eden, umutsuzluğa düştüğümde beni yüreklendiren, bilgilerini ve fikirlerini paylaşıp gelişmem için teşvik eden, bu süreci benim adıma kolaylaştıran ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen danışmanım sayın Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN'a, öğretmenlik mesleğini hayatının son anına kadar yaşayan ve yaşatan, her zaman güler yüzü, karakteriyle ve çalışma azmiyle bize örnek olan, bilgileriyle öğrencilik hayatımı aydınlatan ve öğrencisi olduğum günden bu yana beni çok geliştiren, 8 Nisan 2024'te aramızdan ayrılan çok kıymetli hocamız Şinasi ÇILDEN'e, eğitim hayatımda yapmak istediğim herşey için beni cesaretlendiren, mutluluğum için hep çaba sarf eden, ihtiyacım olan her anımda yanımda olan ve bu günlere gelmemi sağlayan canım aileme, tez savunma jürisinde yer alarak değerli görüşlerini paylaşan ve katkıda bulunan kıymetli hocalarım Prof. Dr. Aytekin ALBUZ ve Dr. Öğr. Üyesi Kaan YÜKSEL'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

AMATÖR ÇALGI EĞİTİMİNDE TOPLU ÇALMANIN MOTİVASYONA ETKİSİ (ÇELLO ORKESTRASI ÖRNEĞİ)

Yüksek Lisans Tezi

Fulya Elif Alp

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

Ağustos 2024

ÖZ

Bu araştırma, amatör çalgı eğitimi alan bireylerde toplu müzik yapmanın motivasyon düzeylerine etkisini saptamaya yönelik betimsel yönteme dayalı ilişkisel tarama modeli çalışmasıdır. Bu çalışmada, keşfedici korelasyonel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı bünyesinde oluşturulan Çello Orkestrası'nda yer alan 43 amatör katılımcı oluşturmaktadır. Katılımcılara Google Forms aracılığı ile anket uygulanmış olup; anket soruları üç ana başlıkta toplanmıştır. Ayrıca amatör çalgı eğitimi alan bireylerin, farklı değişkenlerle toplu çalmanın motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, amatör çalgı eğitimi alan bireylerin, toplu müzik yaparken konserlere katılım sıklığının, çalışma süresinin, çalgı ile olan motivasyonunun, yeni arkadaşlıklar kurma imkanının, eğitim düzeyi, sertifika alma durumunun motivasyon düzeyine etkilerinin anlamlı bir fark yarattığı sonucu elde edilmiştir. Bu veriler doğrultusunda, amatör çalgı eğitimi veren eğitimcilerin, bireysel çalgı eğitiminin yanı sıra toplu çalgı eğitimi için ayrıca zaman ayırması ve ortam oluşturulması, amatör çalgı eğitiminde orkestralarda çalmanın yaygınlaşması için özellikle belediyelerin öncü olması önermiştir.

Anahtar Kelimeler: Çalgı eğitimi, amatör çalgı eğitimi, toplu müzik yapmak, motivasyon
Sayfa Adedi : xiii + 57
Danışman : Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

**THE EFFECT OF COLLECTIVE PLAYING ON MOTIVATION IN
AMATEUR INSTRUMENT TRAINING
(CELLO ORCHESTRA EXAMPLE)**

M.S. Thesis

Fulya Elif Alp

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

August 2024

ABSTRACT

This research is a relational screening model study based on the descriptive method to determine the effect of motivation levels of individuals receiving amateur instrument training while making collective music. In this study, exploratory correlational research design was used. The study group of the research consists of 43 amateur participants in the Cello Orchestra formed within the Department of Music Education at Gazi University. A survey was administered to the participants via Google Forms; The survey questions were collected under three main headings. In addition, a correlation analysis was conducted to reveal the relationship between different variables and the motivation levels of collective playing of individuals receiving amateur instrument training. According to the findings obtained in the research, it was concluded that the effects of the frequency of participation in concerts, working time, motivation with the instrument, the opportunity to make new friendships, education level, and certificate status on the motivation level of individuals receiving amateur instrument training while making collective music make a significant difference. In line with these data, it is suggested that instructors who provide amateur instrument training should allocate time and create an environment for group instrument training as well as individual instrument training, and that municipalities, in particular,

should be pioneers in making playing in orchestras widespread in amateur instrument training.

Key Words : Instrument education, amateur instrument training, make group music, motivation
Page Number : xiii + 57
Supervisor : Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU.....	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI	iii
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZ	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
TABLolar LİSTESİ	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiv
BÖLÜM I	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	3
1.1.1. Alt Problemler	3
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Sayıtlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar.....	4
1.6. İlgili Araştırmalar	5
BÖLÜM II.....	8
KAVRAMSAL ÇEVÇEVE	8

2.1. Müzik Eğitimi.....	8
2.2. Çalgı Eğitimi.....	10
2.2.1. Profesyonel (Mesleki) Çalgı Eğitimi.....	11
2.2.2. Amatör (Özengen) Çalgı Eğitimi.....	12
2.2.3. Amatör Çalgı Eğitimi Kapsamında Verilen Eğitimler/ Sertifikalar	13
2.3. Çello Orkestrası	16
2.4. Toplu Çalma	17
2.5. İş Birlikli (Kubaşık) Öğrenme	19
2.6. Motivasyon.....	21
BÖLÜM III	23
YÖNTEM.....	23
3.1. Araştırmanın Modeli	23
3.2.Araştırmanın Deseni.....	23
3.3. Çalışma Grubu	24
3.4. Veri Toplama Araçları.....	26
3.5. Kişisel Bilgilere Yönelik Görüşme Soruları.....	26
3.6. Verilerin Toplanması	27
3.7. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	27
BÖLÜM IV	29
BULGULAR VE YORUM	29
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	29
4.1.1. Çalışma grubunun çello çalma yılı ve sertifika alma durumları nasıldır?29	
4.1.2 Çalışma Grubunun Çello Eğitimi Kapsamında Aldıkları Sertifika Bilgileri	30
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	31

4.2.1. Çalışma Grubunun Çello Orkestrasına Katılım Durumuna İlişkin Bilgileri.....	31
4.2.2. Toplu Çalmanın Amatör Çalgı Eğitiminde Çalgıya Olan İlgi Artışına Yönelik Bulgular ve Yorumlar	32
4.2.3 Konserlerde Yer Almanın Motivasyona ve Çalışma Süresine Olan Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	33
4.2.4. Konserler Sebebiyle Orkestrada Çalan Bireylerle Yeni Arkadaşlıklar Kurma (Sosyal Çevreye Katkıları) İmkanına Yönelik Bulgular ve Yorumlar	34
4.2.5 Konserlere Hazırlanırken Konser Rutinlerinin Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	35
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	37
4.3.1. Çello Orkestrasına Katılım Sıklığına Göre Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	37
4.3.2. Çello Orkestrasına Katılım Sıklığı ile Orkestrada Çalan Bireylerle Yeni Arkadaşlıklar Kurma İmkanına Yönelik Bulgular ve Yorumlar	38
4.3.3. Cinsiyet Farklılığına Göre Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	39
4.3.4. Eğitim Düzeyleri Farklılığı Değişkeninin Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	40
4.3.5. Orkestrada Toplu Çalmanın Çello Çalma Süresine Göre Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar	41
BÖLÜM V	42
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	42
5.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar.....	42
5.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	42
5.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar	43

5.4. Öneriler	45
KAYNAKLAR.....	47
EKLER.....	52
Ek 1. Anket Soruları	53
Ek 2. Çello Orkestrası Patenti.....	55
Ek 3. Etik Komisyon Onay Formu	56

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. <i>Katılımcıların Demografik Özelliklerinin Dağılımı</i>	25
Tablo 2. <i>Katılımcılarının Meslek Dağılımı</i>	25
Tablo 3. <i>Katılımcıların Çello Eğitimi Kapsamında Aldıkları Sertifika Bilgilerinin Dağılımı</i>	30
Tablo 4. <i>Çalışma Grubunun Toplu Çello Çalma Deneyimlerine İlişkin Dağılım</i>	31
Tablo 5. <i>İkinci Alt Probleme İlişkin Özet Genel Görünüm Tablosu</i>	36
Tablo 6. <i>Çello Orkestrasına Katılım Sıklığının Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular</i>	37
Tablo 7. <i>Cinsiyet Farklılığına Göre Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular</i>	39
Tablo 8. <i>Eğitim Düzeyleri Farklılığının Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular</i>	40
Tablo 9. <i>Orkestrada Toplu Çalmanın Çello Çalma Süresine Göre Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular</i>	41

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Katılımcının yaş dağılımı.	24
Şekil 2. Katılımcının çello çalma yılına ait dağılımı.	29
Şekil 3. Artışına ilişkin dağılım tablosu.	32
Şekil 4. Katılımcıların konserlerde yer almasının motivasyon ve çalışma süresine etkisine ait dağılımı.	33
Şekil 5. Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanına yönelik bulgular.	34
Şekil 6. Konserlere hazırlanırken konser rutinlerinin motivasyona etkisine ait dağılımı. ...	35
Şekil 7. Konserlerde orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanına yönelik ilişkinin dağılımı.	38

BÖLÜM I

GİRİŞ

Müzik, insan hayatının anne karnındaki ilk gününde başlayıp ve hayatının son anına kadar devam etmektedir. Yas anında dahi müzik hayatımızın içindedir. Kalbin oluşması ve atmasıyla birlikte ilk ritmimiz duyulur.

İçine doğduğumuz aile, o ailenin sosyal çevresi ilk müzik eğitimimizi aldığımız yerdir. Çocuğun ailesinde dinlemeye başladığı ilk müzik türü onun müziksel çevresini ve kültürünü oluşturur. Daha sonra okula başladığımızda ilk örgün müzik eğitimimizi almaktayız.

Müzik eğitimi, genel müzik eğitimi, özengen, örgün ve yaygın müzik eğitimi başlıkları altında çoklu olarak düşünülebilir. Ülkemizde temel müzik eğitimi anaokullarından itibaren çoğu eğitim kurumlarında verilmektedir. Okul öncesi müzik eğitimi ve erken müzik eğitiminin önemi büyüktür.

Sanat eğitiminin içerisinde yer alan müzik, okul öncesi eğitiminde çok önemli bir yere sahiptir. Okul öncesi eğitimde müzik eğitiminin hedefleri, çocukların bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmak, duygu, düşünce ve izlenimlerini estetik bir anlatım dili olan müzikle anlatmalarını sağlamak, çocukta var olan yaratıcılığı görünür kılmak ve ana dilin gelişimini sağlayarak onları temel eğitime hazırlamaktır (Özal Göncü, 2016).

Dünyada sıkça vurgulanan erken müzik eğitiminin, çocukların zekâsının gelişimi konusunda çok büyük etkisi olduğu nörobilimciler tarafından da kanıtlanmıştır. Ülkemizde müzik eğitimi anaokulundan itibaren başlamaktadır ancak maalesef devlet okullarında, anaokulu ve ilkokul birinci sınıftan dördüncü sınıfa kadar müzik derslerini müzik öğretmenleri yerine

sınıf öğretmenleri yürütmektedirler. Bu durum çoğu özel okul için geçerli değildir. Özel okullarda ana okuldan itibaren müzik derslerini müzik öğretmenlerinin yürüttüğü söylenebilir. Erken müzik eğitiminin önemi hakkında pek çok yayın ve çalışma bulunduğu için, özellikle özel anaokulu ve kreşlerde müzik derslerine alanında uzmanlaşmış kişilerin ders vermesine özen gösterilmektedir (Soysal, 2019; Akdoğan, 2013; Göncü, 2010; Brody, 2020). Bazı özel okullarda sadece temel müzik eğitimi dersi dışında bireysel çalgı dersi de verilmektedir. Verilen çalgı eğitimi dersleri farklı enstrümanları kapsamaktadır. Bu dersler kimi okulda müzik dersi içerisinde yapıldığı gibi, seçmeli müzik dersi olarak da işlenebilmektedir. Bu eğitimin uzantısı olarak okul orkestraları da kurulmaktadır. Orkestralarda temin edilmesi ve taşınması kolay olması bakımından daha çok tercih edilen keman, flüt gibi enstrümanların dışında son zamanlarda popülerleşen çello (viyolonsel) çalgısının da tercih edildiği görülmektedir. Çellonun bas sesleri ve eşlik görevine de orkestralarda büyük bir ihtiyaç duyulmaktadır. Bu durum çellonun bireysel müzik eğitimi veren özel okullarda da popüler olmasına ve öğrenciler tarafından seçilmesine sebep olmaktadır. Dünyada çeşitli sanatçılar ve grupların (Hauser, Apocalyptica) popüler müzikte çelloyu aktif kullanması öğrencilerin ve velilerin ilgisini çekmektedir. Amatör (özengen) çalgı eğitimi de bu sebeplerden dolayı özellikle son zamanlarda ülkemizde oldukça yaygınlaşmaktadır. Bireyin hobi amaçlı yöneldiği ve kendini geliştirdiği amatör çalgı eğitiminde, bireysel çalgı çalmak kadar toplu müzik yapmak, konserlere çıkmak, grupla birlikte hareket etmek büyük önem taşımaktadır.

Amatörlere yönelik müzik eğitimi, müziğin belli bir dalında kendisini geliştirmek isteyen kişilere etkin bir müzikal katılım ve doyum sağlayan ileri müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlar. Bu eğitim zorunlu değildir, tam tersine, bireylerin kendi isteği, ilgisi ve yatkınlığından yola çıkılarak onlara fırsat ve olanak sağlamayı öngörür. Gelişkin ülkelerde amatör müzik eğitime katılan insanların geniş kitleler oluşturduğu görülür, bu nedenle onlar toplumun “müzikal gövdesi” kabul edilir (Say, 2002).

Müzik eğitimi, bireyde müzikal farkındalığın ve hassasiyetin geliştirilmesi, sık sık değişen ve gelişen ortamda müzik ile ilgili seçimlerinde daha şuurlu davranışları sergilemesi müzik kültürünün geçmişten geleceğe doğru nakledilmesini amaçlamaktadır (Piji, 2007).

Müzik eğitiminin önemli bir basamağı da çalgı eğitimidir. Mesleki çalgı eğitimi alan bireylerin yanı sıra amatör çalgı eğitiminde birlikte müzik yapmak önemli bir kazanımdır.

Mesleki algı eğitimi alan bireyler zaten sık sık konserlerde bireysel ve topluluklar ile sahneye çıkma fırsatı bulmaktadır. Amatör algı eğitimi alan bireyler, genellikle bu eğitimi bireysel olarak deneyimlemekte, toplu müzik yapmanın kazanımlarını çoğu zaman deneyimleyememektedir. Birlikte müzik yapmak sadece müzikal olarak değil, grup içerisinde uyum, çalgı ile daha çok vakit geçirebilme, sosyal çevre oluşturmada etkili bir araç olabilir. Bu gözlemden yola çıkarak araştırmanın problem cümlesi ortaya çıkmıştır.

Problem Durumu

Amatör algı eğitimi alan bireyler, eğitim aldıkları süreçte bireysel çalışmalarına devam ederken çoğu zaman toplu çalışma fırsatı bulamamaktadırlar. Bu çalışmada bireysel çalgı eğitiminin yanı sıra, birlikte müzik yapmanın çalgı eğitimine olan katkılarını, amatör çalgı eğitimi alan bireylerin toplu müzik yaparak edineceği kazanımları saptamak amaçlanmıştır.

Araştırmanın problem cümlesi: “Amatör ello eğitimi alan bireylerde toplu çalmanın motivasyona katkısı nasıldır?” biçiminde oluşturulmuştur.

1.1. Alt Problemler

Çalışma grubunda yer alan amatör çellocuların;

1. Çello alma yılı ve sertifika alma durumları nasıldır?
2. Çello orkestrası (toplu çalma) konserlerine katılım durumuna ilişkin bilgiler nasıldır?
 - Konserlere Katılım Sıklığı
 - Çalgı Motivasyonu
 - Çalışma Süresi
 - Sosyal Çevre Oluşturma
 - Konser Hazırlık Rutini
3. Farklı parametrelere göre (katılım sıklığı, cinsiyet, eğitim düzeyi, çalgı çalma yılı) orkestrada toplu çalmanın motivasyona olan etkisi nasıldır?

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma amatör çalgı eğitimi alan bireylerin, birlikte müzik yapmaya başladıkları süreç içerisinde, çalgı ile geçirdikleri zamanın, çalgıyla olan ilişkisinin, müzikal gelişim ve konsere hazırlık sürecinin, toplu müzik yaparken motivasyon düzeyine etkisini saptamak amaçlanmıştır. Bu araştırma; amatör çalgı eğitimi ile çalgı çalan bireylerin, toplu bir grup ile birlikte müzik yaparken çalgısı ile olan iletişimini, topluluk ile yaşadığı deneyimin çalgısına olan katkısını ve motivasyonuna olan etkisini tespit etmeyi amaçlamaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, bireysel olarak verilen amatör çalgı eğitiminin yanı sıra toplu müzik yapmanın amatör çalgı eğitiminde motivasyona katkısının olup olmadığını ortaya koymak açısından önemlidir. Amatör çalgı eğitimi veren kurumlarda zaman zaman öğrenci sayısının fazlalığı ve ders saatinin yetersizliğinden dolayı bireysel çalgı eğitimi içerisindeki kazanımların bir kısmı toplu çalgı eğitimi ile verilebilmektedir. Toplu müzik yaparken müzikal ve sosyal olarak gelişimlerini tespit etmek amacıyla bu araştırmanın tohumları atılmıştır. Ayrıca yapılacak olan bu çalışma literatüre katkı sağlaması ve amatör çalgı eğitimi alan bireylerin eğitim sürecinde kolaylık sağlaması bakımından amatör çalgı eğitimi alan bireylerin ve amatör çalgı eğitimi veren öğretmenlerin toplu müzik yaparken çalgı ile olan ilişkisi ve motivasyon konusunda rehber niteliği taşıması bakımından önemli görülmektedir.

1.4. Sayıtlar

Bu çalışmada kullanılan veri toplama araçlarının bu araştırma amaçlarına uygun olduğu,

Veri toplama araçlarına verilen cevapların doğru ve samimi olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu çalışma; Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi ABD bünyesinde oluşturulan “Çello Orkestrası”nda görev almış amatör çellocular ve ankete verilen cevaplar ile sınırlıdır.

1.6. İlgili Araştırmalar

Yapılan araştırmalar sonucu konu ile özdeşleşen çalışmalar bulunmaktadır. Bunun yanı sıra amatör çalgı eğitiminde toplu müzik yapmanın motivasyona etkisi ile ilgili aşağıda verilmiş olan çeşitli konularda yazılmış kitap, dergi, makale ve tezler konuyu desteklemektedir.

Konuya destek olarak gösterilebilecek çalışmalardan ilki; Ercan (2021) Birlikte Seslendirme ve Sergileme Etkinliklerinin Müzik Öğretmeni Adaylarının Umut ve Mutluluk Düzeylerine Etkisi” isimli doktora tezi. Bu araştırma, Pozitif psikolojide yer alan umut ve mutluluk kavramlarından yola çıkarak birlikte seslendirme ve sergileme etkinliklerine etkisi belirlenmiştir. Bu çalışmada, müzik öğretmeni adaylarının umut ve mutluluk düzeylerine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, 2017-2018 öğretim yılında Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim gören 14 çello öğrencisiyle, birlikte seslendirme kontrol grupsuz öntest sontest deneme modelinde deneysel bir çalışma yapılmıştır. Araştırmada test sonuçlarına göre, öğrencilerin umut ve mutluluk düzeyinde olumlu yönde anlamlı bir fark olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. “Birlikte seslendirme” eğitimi ile “birlikte sergileme” etkinliğinin öğrencilerde neredeyse aynı mutluluk düzeyinde artış gösterdiği gözlemlenmiştir. Müzik öğretmeni adaylarının birlikte seslendirme (oda müziği) ve sergileme (konser) etkinliğinin umut ve mutluluk düzeyini olumlu yönde etkilediği, lisans birinci sınıftan itibaren programda yer alması ve öğrencilerin bu konuda yönlendirilmesi önerilmiştir.

Çanakçı (2015) yaptığı yüksek lisans çalışmasında “Çocuk Korosunda Şarkı Söyleyen Çocuklar ile Söylemeyen Çocukların Umut Düzeylerinin Karşılaştırılması” ile çocuk korosunda şarkı söyleyen çocuklar ile söylemeyen çocuklar arasındaki umut düzeylerini karşılaştırmıştır. Bu çalışma doğrultusunda ülkemizdeki koro eğitimi, çocuk koroları özelinde incelenmiş; umut ve umut teorisi kavramlarının çocuk ile müzik ilişkisi araştırılmıştır. Araştırmanın örneklemini, Karabük ili, Safranbolu Harmanlar Ortaokulu öğrencilerinden gönüllülük esasına göre seçilmiş öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen modeli kullanılmıştır. . Araştırmanın sonunda, demografik özellikleri belirlenen çocukların umut düzeyleri karşılaştırılmış ve koroda şarkı söyleyen çocukların söylemeyen çocuklara göre umut düzeylerinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, eğitimde

önemi son dönemlerde yükselen umut kavramının, müzik eğitiminde de kullanılabilmesi ve bunun için çocuk korolarının sayı ve niteliklerinin arttırılması yönünde öneriler getirilmiştir.

Konuya destek olarak gösterilebilecek diğer bir çalışma, “Özengen Çalgı Eğitimine Yönelik Güdülenme Ölçeğinin Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması” isimli dergi makalesidir (Ataman & Güler, 2020). Araştırmanın çalışma grubunu, özengen çalgı eğitimi alan 280 kişi oluşturmuştur. Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında, özengen çalgı eğitimini kapsayan 47 güdülenme maddesi meydana getirilmiştir. Geçerlilik ve güvenilirlik belirlemek için madde analizi ve açımlayıcı faktör analizinden faydalanılmıştır. Madde analizinde madde-test korelasyon katsayısı düşük olan ve açımlayıcı faktör analizi sonucunda birden fazla faktörde binişik yapıda olan maddeler ölçekte yer almamıştır. Mutluluk, isteksizlik, zorluk yaşama, sosyal çevreyle etkileşim ve ilgi olarak adlandırılmıştır. Özengen çalgı eğitimine yönelik güdülenme ölçeğinin psikometrik özellikleri göz önüne alındığında, özengen çalgı eğitimi alan bireylerin bu eğitime yönelik güdülenmelerinin ölçülmesinde geçerli ve güvenilir bir biçimde kullanılabilecek bir ölçme aracının geliştirildiği düşünüldüğü saptanmıştır.

Avcı'nın (2012) yapmış olduğu doktora tezi çalışmasında “Bireylerin Duygusal Zeka Düzeylerinin Müzik Gruplarındaki Hazırlık Çalışmaları ve Konser Performanslarına Etkisi” ni araştırmıştır. Araştırma kapsamında duygusal zekâ testi, araştırmacı ve uzman kişiler tarafından hazırlanan "konser performans puanları" ve "müzik gruplarındaki hazırlık çalışmaları puanları" ölçekleri kullanılmıştır. Araştırmanın probleminin çözümüne yönelik veriler analiz edildikten sonra ilk aşamada frekans dağılımlarını ortaya koymak adına frekans analizi yapılmıştır. İkinci aşamasında “Hipotez Testi” yapılmıştır. Üçüncü aşamada Pearson Korelasyon Analizi başarı ölçekleri arasındaki ilişkinin yönünü ve etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Dördüncü aşamada ise basit doğrusal regresyon analizi değişkenler arasındaki sebep-sonuç ilişkisini ölçmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda duygusal zekâ puanı ile hazırlık çalışmaları puanı arasında pozitif yönlü çok güçlü ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Bu çalışmaya katkı sağlayacak diğer çalışma ise; “Ülkemizde Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde Akran Grupları İle Çalgı Eğitimin Önemi” isimli dergi makalesidir (Uslu, 1999). Araştırmanın amacı, akran grupları ile yapılan çalgı eğitiminin önemini vurgulamaktır. Ülkemizde, çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde, aynı yaş grubundaki bireylerin bir araya getirilerek toplu müzik

yapmalarının sağlanmasının oldukça önemli bulunmuştur. Bu gruptaki çocuk ya da gençlerin, bir arada bulunmaktan zevk aldıkları, birbirleri ile etkileşime girdikleri, rekabet, kendini kanıtlama gibi duygularla bir işi başarma çabasına daha fazla yöneldikleri belirtilmiştir.

Çalışmaya katkı sağlayacak başka bir çalışma “Çalgı Eğitiminde Öğrenci Motivasyonu ve Performans” isimli dergi makalesidir (Özmenteş, 2013). Araştırmanın amacı, çalgı öğretmenlerinin çalgı eğitiminde öğrencilerin motivasyonu ve performansına yönelik görüşlerin ortaya çıkarılmasıdır. Araştırmanın katılımcıları çalgı dersi veren 6 öğretmenden oluşmuştur. Araştırmada yer alan katılımcıların çaldıkları çalgı, çalıştıkları kurum ve eğitim düzeyleri çeşitlilik gösterme şartı aranmıştır. Araştırma nitel bir çalışmadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz tekniğinde yararlanılmıştır. Araştırmanın sonucunda motivasyon ve performans konusunda öğretmenlerin çalgı eğitiminde öğrenci-öğretmen iletişimi, öğrenci ile duygudaşlık kurma ve her öğrenciye bireysel yaklaşabilme konularında birbirleri ile örtüşen ifadelere yer verdikleri, öğrencilerin çalgılarında başarılarını yetenek ve disiplinli çalışma gibi durumlara bağladıkları görölmüştür.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇEVÇEVE

Bu bölümde, araştırmanın problem cümlesinin ve alt problemlerinin çözümüne katkıda bulunacağı düşünülen konulara yer verilmiştir.

2.1. Müzik Eğitimi

İnsan hayatının her anında müzik vardır. Müzik, bireyin küçük yaştan itibaren hem kültürel hem de müziksel çevresini oluşturur. Daha anne karnındayken duyulan sesler, büyüdükçe dinlediğimiz ve yaş aldıkça tercih edilen farklı müzik türleri kişinin hayatına daima eşlik eder. Müzik farklı dil, din ve dünya görüşleriyle tanışmamıza olanak sağlar. Evrensel bir olgudur.

Müzik eğitimini tanımlamadan önce eğitim ve öğretim kavramlarını ele almak gerekir. Eğitimin genel amacı, bireylerin davranışlarını değiştirmektir. Bir başka deyişle, eğitilen kişinin davranışında eğitim süreci ile birlikte bir değişim olması beklenmektedir. Varış (1986), eğitimi kişinin amaçlarına, bilgisine, davranışlarına, tutumlarına ve ahlaki değerlerine katkıda bulunduğunu ve değiştirdiğini ifade etmiştir. Eğitim sürecine giren bireylerde bu değişimin, istenilen düzeye ulaşması beklenmektedir. Bu tanımlı destekleyecek nitelikte diğer bir tanımda da Ertürk (1972) eğitimi, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı aracılığı ile kasıtlı olarak istendik değişime, oluşturma süreci olarak ifade etmiştir.

“Öğretim, eğitim sisteminde var olan alt yapı ya da süreçlerdir. Öğrencinin gelişimini hedefler ve öğrenmenin başlatılması, sürdürülmesi, gerçekleştirilmesi için planlanan sistemli

etkinliklerden oluşan bir süreç olarak değerlendirilebilir” (Açıkgöz, 1996).

Müzik eğitimi, temel olarak, kişiye bir müzikal davranış kazandırma, değiştirme ve geliştirme sürecidir. Bu süreçte, temel alınan eğitim gören bireyin müziksel yaşantısıdır. Bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda düzenli, planlı ve yöntemli bir yol izlenerek hedeflere ulaşılır. Müzik eğitimi yoluyla, kişinin müziksel çevresi ile olan iletişiminin daha etkili, düzenli, sağlıklı, yararlı ve verimli olması beklenir (Uçan, 1997).

Müzik eğitiminin bireyin duygusal ve zihinsel gelişimine etkisi büyük olduğu söylenebilir. Bireysel müzik eğitiminin yanında toplu müzik çalışmalarında (orkestra, koro) bulunmak, bireyin sosyal çevresini geliştirmektedir. Müzik eğitiminin, disiplin, hafıza ve yaratıcılık gibi becerileri destekleyerek diğer akademik alanlardaki başarıyı da olumlu etkilediği görülmektedir.

Sak’a göre müzik eğitimi temel olarak bir müziksel davranış değişikliğini oluşturma sürecidir. Müzik eğitimi aracılığı ile, birey ile çevresi arasındaki tesirin daha etkili, daha düzenli ve randımanlı olması beklenir (Sak, 1997).

Müzik eğitimi küçük yaştan itibaren ailede oluşmaya başlar. Yaşanılan ortamda dinlenen müzikler çocuğun müzik kültürünün ilk temelini oluşturur. Daha sonra okulda temel müzik eğitimiyle devam eder. Sosyal çevresiyle birlikte de müzik kültürü genişler.

Müzik, ilköğretim okullarında genellikle araç olarak kullanılır. Bu, müziğin farklı yönlerini, kendinin ve arkadaşlarının hareketlerini, yerel, ulusal ve uluslararası toplulukları, çocuğun anlamasını sağlayan bir araçtır. Öğretmenler müzik eğitiminde müzik eğitiminin yanı sıra, kişilik gelişimi, sosyal ve duygusal gelişim üzerindeki etkilerini değerlendirmektedirler (Çilden, 2001).

“Müzik eğitimi kritik düşünme, problem çözümü ve bu amaçlar doğrultusunda yönelik nasıl işbirlikçi çalışılması gerektiğini öğrenme gibi akademik ve kişisel becerilerin ilerlemesine yardım eder. Müzik eğitimi, çocukta el ve göz koordinasyonu, sembollerini tanıma, ritim, dikkat ve insan aklının diğer normlarını ilerleten bir kalite taşır” (Barış & Şendurur, 2002).

Müzik eğitimi, genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç basamakta toplanabilir (Tarman, 1997). Genel müzik eğitimi, ön okuldan başlayarak okul hayatımızın çoğunlukla her evresinde alınan müzik eğitimidir. Müziğin herhangi bir dalına amatörce ilgi duyan bireylere verilen eğitim, özengen müzik eğitimidir.

Mesleki müzik eēitimi ise, müzik biliminin herhangi bir dalını meslek olarak tercih eden bireylere verilen eēitimidir (Ucan, 1997 & Say, 2012).

2.2. Çalgı Eēitimi

Müzik eēitimin diēer bir boyutu da çalgı eēitimidir. Çalgı eēitiminde temel amaç, çalgıyı doēru bir şekilde kavrayabilmek, teknik özelliklerine hakim olmak, nota ve armoni bilgisi edinmek ve müzikal repertuvar oluşturmaadır.

Çalgı eēitiminin hem bireysel hem toplumsal zelliēi bulunmaktadır. Küçük yaştan itibaren çalgı eēitimi alan bir ocuēun bireysel ve toplumsal gelişimi birçok araştırma sonucunda pozitif olarak gözlemlenmiştir. Müzik eēitimi sayesinde birey, çalgı almayı ērenir, o çalgıya ait teknik özellikler hakkında bilgi olur, müzik kültürünü oluşturur, ērendiēi farklı müzik türleri ile dünyaya bakış açısı ve vizyonu genişler. Çalgı çalmak bireyi sadece müzikal olarak geliştirmez psikolojik olarak da pozitif etkisi görülmektedir.

Bireysel algı eēitimi adından da anlařılacaēı gibi, kişiye özel bir eēitimidir. Bireyi diēerlerinden farklı kılan özellikler bu eēitimin ana hedefini oluşturmaktadır. Bireysel farklılıklar doēuřtan gelen zeka, yetenek, fiziksel özellikler ve çalgı çalmaya yatkınlık, olduēu gibi sonradan kazanılan çalgıdaki akademik geçmiş, çalışmaya ayrılan süre ve ērenme yolu gibi parametrelerdir (Ercan & Orhan, 2016).

Çalgı eēitiminde kullanılan tüm dünyada geerliliēi kanıtlanmış bazı metot ve ēretim yöntemlerinden yararlanılmaktadır. zen'e göre (2004) müzik eēitiminin bir boyutu olan çalgı eēitimi aracılıēı ile ērencilerin müzik bilgileri yükselmekte ve çalgı çalma yoluyla müzik yapmaları amaçlanmaktadır. Bu amaçların var olabilmesi için ortaya konmuş ve tüm dünyada geçerlilikleri kabul edilmiş olan ēretim yöntemleri vardır. Suziki, Orff, Kodaly, Carabo-Cone ve Dalcroze yöntemleri en çok tercih edilen yöntemlerdir (zen, 2004).

Bu yöntemlerden son zamanlarda en sık kullanılanı Suziki yöntemidir. Suziki Metodu "Yetenek doēuřtan deēildir, doēru eēitimle yetenek geliştirilebilir" düşüncesi üzerine kurulmuş ve oēu ülkede müzik eēitimcileri tarafından da onaylanmış, okul öncesi çocuklara uygulanmaktadır. "Keman Metotları on kitaptan oluşurken, piyano, ello, viyola, gitar, flüt, arp, blok flüt ve ses eēitimine de uyarlanmışdır (Kasap, 2005).

Çalgı eğitimi, bireylerin belirli bir çalgıyı çalmayı öğrenmeleri ve bu çalgı üzerinde becerilerini geliştirme sürecidir. Çalgı eğitimi, müzik teorisi , teknik beceriler ve müzikal ifade gibi kazanımları içerir. Bu eğitim daha çok bireysel olarak gerçekleştirilmektedir. Kişinin kendi isteği ve çalgıya olan yatkınlığı göz önünde bulundurulmalıdır. Seçtiği çalgıya uygun olmayan bireyler bu eğitim sürecinde motivasyonunu kaybedip çalgıdan uzaklaşabilirler. Bu nedenle enstrüman seçiminde eğitmenin rolü önemlidir.

Çalgı eğitiminin ilk basamağında nota, teorik bilgiler ve teknik bilgiler yer almaktayken orta seviyeye gelen bir öğrenci repertuar oluşturmaya ve farklı tekniklerde hakimiyet kazanmaya başlar. Bu kazanımları sağladıktan sonra performans ve sahne deneyimi ile enstrümanını sergiler. Bu performanslar bireysel veya grup halinde olabilir. İki deneyimin de çalgı eğitimine katkısı büyüktür. Bireysel çalgı eğitimi, öğrencinin çalgısındaki hakimiyeti, müzikal gelişimini desteklerken, toplu çalgı eğitiminde birey işbirliği yapmayı ve birlikte uyumlu müzik yapmayı öğrenir.

Çalgı eğitimi, herhangi bir çalgıyla ya da çalgılarla yapılan, çalgı aracılığıyla ile bireyi yetiştirme, geliştirme, müzik alanında ve müziksel anlamlarda içeriği olan istedik davranışlar kazandırabilme eğitimi olarak adlandırılabilir (Orhan, 2012). Çalgı eğitimi kişiye özgüdür. Çalgı eğitimi, farklı amaçlara yönelik olarak profesyonel (mesleki) ve amatör (özengen) olarak ikiye ayrılabilir.

2.2.1. Mesleki (Profesyonel) Çalgı Eğitimi

Profesyonel çalgı eğitimi, bireyin meslek olarak seçtiği ve bu alanda eğitim alarak kendini geliştirdiği ve uzmanlaştığı eğitimdir. Profesyonel çalgı eğitimi veren kurumlar arasında, Güzel sanatlar Liseleri, Konservatuvarlar, Eğitim Fakülteleri bünyesinde bulunan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları ve Güzel Sanatlar Fakülteleri bünyesinde bulunan Müzik Bölümleri bulunmaktadır.

Profesyonel müzik eğitimi genellikle örgün eğitim kurumlarında verilmektedir. Enstrüman eğitimine daha erken yaşta başlayan çocuklar ise kurs veya özel dersler ile bu eğitime başlayıp ortaöğretim ve lisans eğitimiyle uzmanlaşırlar. Profesyonel müzik eğitimi alan bireyde güçlü bir mesleksel müzik kültürü ve kalıcı bir mesleksel yaşam biçimi oluşturmak, kişinin yaşamını büyük ölçüde müzikçilik eksenine oturtmaya çalışmak esastır (Uçan, 2018).

Mesleki eğitim insanların teknik, teknolojik, bilimsel veya yetenekle ilgili gelişimini ilerletmeyi amaçlar. Eğitimin bir kolu olan sanat eğitimi, bireylerin beceri ve ilgilerine göre seçim yaptıkları, kendi istekleri ile davranışlarını buna uyacak şekilde değiştirme sürecidir (Aras, 2011).

Mesleki müzik eğitimi bireyin müzik alanında profesyonel olarak eğitim alıp alanında uzmanlaşmasını hedefler. Bu eğitim süreci konservatuvarlarda erken yaşta başlarken, Güzel Sanatlar Lisesi ve Müzik Bölümü olan Üniversitelerde daha ileri yaşa yönelik bir eğitim verilmektedir. Bu eğitimin uzantısı olarak lisansüstü ve doktora eğitimi bir üst seviyede uzmanlaşma sağlamaktadır.

Mesleki müzik eğitimi, müziği ya da bir kolunu meslek olarak seçen bu işle ilgilenip, belli bir müziksel beceriye sahip olan kişilere özgü olup, mesleki gereklilikleri bu kişilere kazandırmak amacıyla verilen müzikal birikimdir. Mesleki müzik eğitimi, çoğunlukla örgün eğitim kurumlarında gerçekleştirilir. Bu iş için yetiştirilmiş alanında uzman ve yetkili kişiler ile mesleki müzik eğitimi verilir (Karan, 2011).

Uçan’a (2006) göre; “Müzik eğitimi , adeta, genel müzik eğitimiyle zemine oturur, özengen müzik eğitimiyle doğrulur ayağa kalkar; mesleki müzik eğitimiyle de doruğa-derinlere ulaşır”.

2.2.2. Özengen (Amatör) Çalgı Eğitimi

Amatör çalgı eğitimi, bireylerin hobi amaçlı yöneldiği, çalmak istediği enstrümanın teknik özelliklerini öğrenerek belli bir seviyeye getirmek ve müzikal becerilerini geliştirmek amacıyla yapılmaktadır. Hobi, TDK ’ya göre sözlük anlamı “uğraşı” anlamına gelmektedir. İngilizce kökenli olan bu kelime, zorunlu olmayan veya yapılması gerekli, genellikle boş zamanları değerlendirme amacıyla yapılan yetenek beceri geliştirici oyalayıcı iş fiil aktivitelerinin tümüne verilen genel adlandırılmaktadır (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Hobi>). Amatör çalgı eğitimi veren kurumlar; dershaneler, müzik kursları, halk eğitim merkezleri, belediyeye ait kurslar, özel okullar ve özel derslerdir.

Amatörlere yönelik verilen müzik eğitimi, müziğin belli bir branşında, kendisini geliştirmek için hevesli kişilere aktif bir müzikal katılım ve haz sağlayarak ileri müziksel davranışları edinmesini amaçlar. Zorunlu olmayan bir eğitimidir, aksine, bireylerin kendi arzusu ve

becerisinden hareket edilerek onlara fırsat tanımayı ileri görür. Gelişkin ülkelerde amatör müzik eğitiminde yer alan bireylerin geniş kitleler var ettiği görülür, bu sebeple onlar toplumun “ müzikal gövdesi” sayılmaktadır (Say, 2022).

Amatör çalgı eğitimi, müziği mesleki bir hedefi olmadan, keyif amaçlı, kişisel gelişimine ve zevklerine katkıda bulunmak için tercih edilen bir eğitimidir. Bu çalgı eğitimi bireysel olarak gerçekleştirmenin yanı sıra, grup dersleri ve çevrimiçi (internet yoluyla) olarak da sürdürülebilir. Bu eğitim sürecinde süreklilik ve disiplin ilerleme açısından büyük önem taşımaktadır. Eğitim alan bireyin branş seçiminde (enstrüman ya da ses eğitimi) doğru yönlendirilmesi gerekir. Uygun olmadığı branşta eğitim alan ve doğru yönlendirilemeyen amatör müzisyenler zamanla bu eğitimde soğumalar ve uzaklaşmalar yaşayabilir. Burada amatör çalgı eğitimi veren eğitmenin rolü büyüktür.

“Özengen müzik eğitiminde, çoğunlukla, müziği izleyip dinleyerek kullanan ya da tüketen kitleler yerine, müziği herhangi bir maddi karşılık beklemezsiniz, yalnızca zevk ve doyum sağlamak amacıyla yaparak yaşayan ve bunu kendisi için bir yaşam tarzına çeviren amatör müzisyenler ve müzikseverler yetiştirmeye yönelik bir strateji uygulanır. Müziksel öğrenmenin fazlasıyla kalıcı olduğu bu tür uygulamalarda, özengen(özenmen) bireyin ilgisi, yatkınlığı, isteği ve becerisi doğrultusunda ve ölçüsünde ilerleyerek etkin katılımında bulunması ve doyum sağlaması esastır” (Uçan, 1997).

Ülkemizde son zamanlarda, özel okullarda müzik dersi kapsamında verilen çalgı eğitimi, yapılan çeşitli sınavlar ve sertifika programları, amatör çalgı eğitimi veren kurslar ve dershaneler sebebiyle amatör çalgı eğitimi daha yaygın hale gelmiştir.

Uçan’a (1997) göre; özengen müzik eğitiminin diğer bir boyutu olan yaygın eğitim büyük bir önem taşır. Bu eğitim kapsamında gerçekleşen, müzikle ilgili belli resmi, özel dersler, bireysel ve topluluk ile çalışmalar, dinletiler, konserler, festivaller, yarışmalar, şenlikler gibi etkinlikler özengen müzik eğitiminde önemli bir yere sahiptir.

2.2.3. Amatör Çalgı Eğitimi Kapsamında Verilen Eğitimler/ Sertifikalar

Ülkemizde her yıl Suzuki, ABRSM ve London College of Music (LCM) sertifika programlarına ait sınavlar yapılmaktadır. Bu sınavlar sonucunda katılımcılar “uluslararası sertifika” almaktadırlar. Amatörler için ABRSM ve LCM sertifikaları sekiz grade

(basamak)den oluşmaktadır. Sekiz basamağı tamamlayan öğrenciler lise mezunu olup, “Usta Öğretici” olarak ders verebilirler. ABRSM ve LCM 5. Sertifika sonunda teori sınavına girmek koşuluyla 6 ve sonrasına devam edebilirler. Genel olarak teori sınavından başka bir ön koşulu olmadan basamaklara atlayarak süreci tamamlayabilirler. Suzuki eğitiminde ise kitap bitirme konserleri düzenlenerek öğrenciler mezun edilir. Suzuki eğitiminde ön koşul olarak bir kitabı bitirmeden diğer kitabın mezuniyet konserine katılamaz.

Suzuki Metodu, Shinichi Suzuki’nin 40 yılı aşan araştırmaları ile ilerletmiş, dünyada uzun yıllardır başarıyla uygulanan, ülkemizde ise özellikle son 10 yıldır artan bir ivme ile ESA (European Suzuki Association) lisanslı eğitmenler ile uygulanan bir yöntemdir (<https://suzukimuzik.org/tr>, 2024). Günümüzde tüm dünyaya yayılan “Suzuki Eğitim Metodu”, yüz yıllık hayatında, kendini topluma sevgi ve iyilik dolu bireyler yetiştirmeye adanmış Japon Keman Eğitmeni Shinichi Suzuki tarafından, 1930’lu yıllarda deneysel pedagojiyle geliştirilmeye başlanmıştır (Suzuki Müzik Eğitimi Derneği, 2024). Türkiye Suzuki Müzik Eğitimi Derneği ülkemizde 2008 yılında kurulan, bu yaklaşımı yaygınlaştırmak amacıyla eğitmenler ve öğrenciler için çeşitli konserler ve eğitimler organize etmişlerdir.

Şu anda, dünyada 10 bini aşkın Suzuki eğitmeni, 300 bini aşkın Suzuki öğrencisi bulunduğu ifade edilmiştir. Ülkemizde, toplamda 47 Suzuki eğitmeni bulunmaktadır. Çello branşında 7 eğitmen bulunmaktadır. Çello branşındaki eğitimlerin sınavları ilk olarak 2017 yılında gerçekleştirilmiştir.

ABRSM (Kraliyet Müzik Okulları Birleşik Kurulu) sınavları, 35 çalgı, şan, teori ve uygulamalı müzisyenlik branşlarında gerçekleştirilmektedir. ABRSM sınavları, müzik eğitimi alan öğrencilere ve her yaştan profesyonel veya amatör müzisyene açıktır. ABRSM, her sene yarım milyonun üzerinde öğrenciye sınav düzenlemekte, dünya çapında müzik eğitimi standartlarının oluşturulması ve geliştirilmesinde de önemli bir rol oynamaktadır (Epik Müzik Okulu, 2010).

London College of Music (LCM), dünyanın önde gelen, İngiltere’nin önemli kurumlarından West London Üniversitesi’ne bağlı eğitim veren müzik okullarından biri olarak sayılmaktadır. LCM eğitim metotları hususi olarak hazırlanmış öğretim programlarıdır. London College of Music sınavları her bir çalgıya özgü olarak hazırlanan kitaplarla gerçekleştirilmekte, bu sınava katılacak öğrenciler yıl boyunca ilgili metotlar ile eğitim

almaktadır (Karnaval Sanat Okulu, 2015).

Duruman (2019), çalışmasında Türkiye’de amatör (özengen) çalgı eğitimi alan öğrencilerin girdiği sertifika sınavları hakkında öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerinin alınmasını amaçlamıştır. Sertifika programlarına giren öğretmen ve öğrenci profili incelenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda, sertifika sınav programlarına katılımın öğrencilerde “motivasyon”, “ilerleme” ve “sosyalleşme-güven” temalarıyla ilgili olumlu kazanımlar elde edildiği sonucuna varılmıştır.

2.2.4 Amatör Çalgı Eğitimine Yönelik Yapılan Organizasyonlar/ Programlar

Ülkemizde çeşitli illerde düzenlenen amatör çalgı eğitimi alan öğrenciler için bazı organizasyonlar bulunmaktadır. Ankara “Öğrenciler Arası Klasik Müzik Yarışması”, Çankaya İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenmekte olup, Ankara’daki tüm resmi ve özel ilkokul, ortaokul, lise ve açık öğretim ortaokulu ve lise öğrencilerinin katılabileceği bir yarışmadır. Bu yarışma, öğrencilerin yeteneklerini keşfetmek ve bu alanda teşvik etmek amacıyla düzenlenmektedir. Yarışmanın bu yıl 13.sü düzenlenmiştir. Bu yarışmaya ilkokul 1. Sınıftan Lise 12. Sınıf düzeyinde enstrüman eğitimi alan tüm öğrenciler katılım sağlayabilmektedir. Yarışmanın üç aşamadan oluşturulan seviye kategorisi bulunmaktadır. Başlangıç, orta ve ileri seviye türlerinden birini seçerek yarışmaya katılan öğrenciler, zorunlu ve seçmeli eserleri eksiksiz çalmaları gerekmektedir. Yarışma sonucunda katılımcılar puan sıralamasına göre başarı belgesi almaktadırlar (Bilimşenliği, 2010).

Ayrıca ülkemizde yapılan amatör çalgı çalan bireylere yönelik düzenlenen festivaller ve etkinlikler bulunmaktadır. Bu yıl Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı tarafından 17.si düzenlenen düzenlenen “17. Amatör Çalgıcılar Festivali” amatör müzik eğitimi alan bireyleri bir araya getirmiştir. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı bu yıl ilk defa düzenlenen “1. Ulusal Zonguldak Çocuk Ve Genç Müzisyenler Festivali’ni gerçekleştirmiştir. Bolu Abant İzzet Üniversitesi desteğiyle düzenlenen Düzce Genç Yetenekler Müzik Festivali, genç müzisyenlerin performanslarını sergileme ve konser verme imkanı sunmuştur.

Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Bölümü ABD bünyesinde kurulan “Çello Orkestrası” Türkiye’yi kapsayan birçok konser ve dinleti gerçekleştirmektedir. Bu orkestra, yıl

içerisinde çeşitli organizasyon ve özel günlerde profesyonel ve amatör çello eğitimi alan bireyleri bir araya getirerek, farklı yaş ve seviyedeki bireylerin birlikte müzik yapmasına olanak sağlamaktadır.

Ülkemizde kurulmuş birçok amatör orkestra bulunmaktadır. Bunlardan ilki “Başkent Oda Orkestrası’dır. TED Senfoni Orkestrası, Felix Orkestrası amatör katılımcılarla müzik yapan orkestralardan bazılarına örnek olarak gösterilebilir. Sosyal sorumluluk projesi kapsamında kurulan orkestralar da amatör çalgı eğitimini ve birlikte müzik yapmayı desteklemektedir. Bu orkestralardan; Barış çocuk orkestrası 2015 yılında kurulmuş olup, çok sayıda çocuğa ulaşarak karşılıksız müzik eğitimi olanağı sağlamayı ve barışın sesini müzik ile duyurmayı amaçlamaktadırlar (Barış Çocuk Orkestrası, 2022). Vezirköprü Kadın Orkestrası çalışmalarına 2012 yılında ilk çalışmalarına başlamış olup, farklı meslek gruplarından oluşan kadın katılımcılar ile konserler vermektedirler.

2.2.5. Çello Orkestrası

“Çello Orkestrası”, Gazi Üniversitesi himayesinde, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda eğitimini sürdüren lisans ve lisansüstü öğrencilerinin temelini oluşturduğu, Kars’tan Burdur’a, Batman’dan Nevşehir’e, Urfa’dan Samsun’a farklı üniversitelerde, BİLSEM ve güzel sanatlar liselerinde çello dersi veren öğretim elemanları ve öğrencilerinin de konuk olduğu, devlet ve özel kurumlarda çalışan ve emekli olmuş olan müzik öğretmenlerinin katılım gösterdiği gönüllü bir topluluktur.

Çello orkestrasının Prof. Dr. Şebnem Yıldırım Orhan’ın AGSL’de öğretmenlik yaptığı yıllarda tohumları atılmıştır. Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi ABD Lisans Çello öğrencilerinin görev aldığı topluluk ile Orhan’ın danışmanı olduğu iki doktora tez çalışmasında da sınındığı bir saha olmuştur (Akbel, 2012; Ercan, 2021). Uyum, iletişim ve işbirliğinin en etkili olduğu “oda müziği” çalışmalarının bu topluluğun oluşturulmasında önemli bir rolü olduğu söylenebilir. Bir topluluğun üyesi olmak, birlikte “tek” ve “bütün” olmak çello eğitiminin en önemli amaçlarından biridir (Orhan, 2023).

Çello Orkestrası verdiği konserler ve özellikle sosyal projeler ile çeşitli haber sitelerinde yer almıştır. Çello orkestrasının; müzik öğretmeni yetiştirmede “çello” çalgısının önemi ve gerekliliğinin farkına varılmasında, “müzisyen müzik öğretmeni” yetiştirme amacına katkı

sağlayacak bir yol olduğu düşünülmektedir. Müziğin ve çellonun birleştirici gücünün bir araya getirdiği “Çello Orkestrası” repertuvarının etütten sonata, türküden tangoya kadar çeşitlilik göstermesinin sebebi de tam olarak budur. “Çello Orkestrası” sadece bir sanat etkinliği değil çellosuna tutkuyla sarılmış 4 yaşından 74 yaşına her bireyi kucaklayan tek nefesle “Biz” olmaya çalışan, motivasyonunun sevgi olduğu, Türkiye’yi kucaklayan bir projedir.

Çello orkestrasının çalışmaları Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi çatısı altında gerçekleşmiş olup Müzik Eğitimi Anabilim Dalı bünyesinde devam etmektedir. Çello orkestrası 2024 yılında aldığı patent ile çalışmalarını resmiyete dökmüş bir orkestra niteliği taşımaktadır. Orkestra rutin konserlerinin yanı sıra eğitim konserlerine devam ederken Ankara içinde ve dışında belediye, kamu kuruluşları ile üniversitelerin davetleriyle turneler gerçekleştirmiş ve bu konser dinletilerini sürdürmektedir.

2.3. Toplu Çalma

İnsanoğlu ilk çağlardan bu yana yaşamını sürdürebilmek için bir araya gelerek sosyal bir çevre oluşturmuş ve bu çevre oluşurken kendi kurallar bütününe içinde barındırdığı ve geliştirdiği söylenebilir. İnsan, bir gruba ait olma dürtüsüyle spor takımlarını destekleme, siyasi parti/dernek veya kuruluşlara üye olma, gönüllü olarak topluluklarda görev alma, koro ve orkestralarda yer almayı isteyebilir. Bu tip topluluklarda yer olarak insanın kendini gerçekleştirmesine olanak sağlamaktadır. İnsanlar toplumun bir parçası olarak varlığını sürdürebilmesi için iletişim araçlarını etkili bir şekilde kullanmayı öğrenmiştir. Bu araçların bir kolu olan müzik insanın toplumla olan örüntüsünü güçlendirmede etkili olduğu görülmektedir. Sosyal bir varlık olan insanın, amatör ya da profesyonel müzik eğitimi almış olarak bir topluluk içerisinde var olma çabasında olduğu görülmektedir. Bu müzikal topluluklar, kendi kurallarını oluşturup devamlılığı sağlamaktadırlar. Bu topluluklar içerisindeki uyumun ve etkileşimin insanın iletişimini kuvvetlendirdiği söylenebilir.

Toplu müzik yapmak hem profesyonel hem de amatör çalgı eğitimi alan bireyler için çok önemlidir. Bireysel çalgı eğitimi alan bireylerin, çalgı eğitimi ile edindikleri kazanımları, toplu olarak bir grup içerisinde uygulayabilmesi müzikal ve psikolojik olarak gelişimlerine katkı sağlamaktadır. Bir grup ile birlikte hareket etmek, dinleyerek çalmak, grup üyeleri ile

etkileşim içinde olmak, bir toplulukla birlikte konserler vermek amatör çalgı eğitiminde büyük önem taşımaktadır. Toplu çalmanın bireyler üzerindeki pozitif etkisi araştırmalara konu olmaktadır.

İnsan, tüm yaşamı süresince bir grup olgusu içinde bulunmaktadır. İnsana ait bu gerçeği kavramış olan eğitim, insanı insan grupları içinde etkili hale getirmeyi; hem bir birey olmak, hem de bir grubun üyesi olmak gerçeğini göz ardı etmeksizin insanı geliştirmeyi temel amaç olarak görmüştür. Müzik eğitiminde grup gerçeğinin yansıması ise “toplu çalma/söyleme”, bir başka ve genel bir deyişle “birlikte müzik yapma” etkinlikleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bakış açısından bakıldığında müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarımızdaki toplu çalma ve söyleme etkinliklerinin önemi daha da belirginleşmektedir (Kıvrak, 2003).

Toplu çalışmalarda etkileşim, iletişim kişisel gelişime katkı sağlamakta oldukça önemlidir. İnsanlar, hatta doğadaki bütün canlılar birbirleriyle etkileşerek gelişirler. Okuduğu kitaptan, giydiği ayakkabıya, akşam yapılacak yemekten, izlenecek filme kadar, her plan bu sosyal ortamlarda filizlenir. Toplu müzik çalışmaları, korolar ve orkestralar insanların bir araya geldiği tam da böylesi bir sosyal çevredir. Bu sosyal çevrenin konusu müzik olsa da sosyalleşme, arkadaş edinme, cesaret kazanma, gelişme, ilerleme, motive olma, hazzı paylaşma ve mutluluk gibi alt öğeler barındırır.

Müzikli etkinlikler, bireyin toplumsallaşmasını kolaylaştırıp süreci hızlandırır. Müzik yapılan toplu çalışmalara katılma, o topluluğun bir parçası olma, topluluk içinde fark yaratma, topluluğa kendini kabul ettirme ve grubun içinde toplumsal güven oluşturma gibi aidiyet duygularının vb. ilerletmesi ile müziğin toplum içindeki temel görevlerini yerine getirilmiş olur. Müzik aracılığı ile kişiler arasında, müzik yapma yoluyla, etkileşme, işbölümü-yardımlaşma-dayanışma-uyuşma-paylaşmayı ilerletip kuvvetlendirme sağlanır ve beraber çalışma esnasında bireylerin sorumluluk sahibi olmaları yönünde katkıda bulunarak, sorumluluk bilincini geliştirir (Uçan, 1996).

Toplu bir iş yapabilmek için en önce işbirliğine ihtiyaç vardır. “İşbirlikli Öğrenme”, “Akran Öğrenmesi” gibi eğitim ifadelerinin toplu çalma ile doğrudan ilişkili olduğu söylenebilir.

2.4. İş Birlikli (Kubaşık) Öğrenme

İşbirlikli öğrenme, öğrencilerin bir hedef doğrultusunda birlik olup ve birbirleri etkileşim halinde oldukları bir takım çalışması olarak adlandırılabilir. Müzik sanatında işbirlikli öğrenmeye korolar, orkestralar, oda müziği grupları, sınıflarda oluşturulan çalışma grupları örnek olarak verilebilir. İşbirlikli öğrenme, müziğin doğasına oldukça uygundur. Farklı düzeydeki öğrencilerden oluşan müzik topluluklarında, ileri seviyedeki öğrenciler daha alt seviyedeki öğrencileri ileri çekerek daha hızlı ve etkili bir öğrenim gerçekleşebilir. Bu öğrenim aynı zamanda akran öğrenimini kapsamaktadır. Özellikle Suzuki eğitiminde bireysel derslerin yanında yapılan toplu derslerin zorunluluğu, birlikte öğrenmenin etkili olması bakımından önemli sayılmaktadır.

Eflatun, sanatın etkili kollarından biri olan müzik için, incelikli bir müzik farkındalığı ve duyarlılığının insanlığı çağdaş ve uygar medeniyetler seviyesine en çok yaklaştıran araç olduğundan ve müzik ile yoğurulan bir zihnin günlük ilişkilerde naif olacağından söz etmiştir (Edman, 1977: 58-59).

Sosyal kazanımlar açısından, öğrenme eylemi gerçekleştirilirken bir grup (orkestra, quartet, trio vs.) içerisinde görev alma, bir rol alıp gereğini yapma, ödülü paylaşma, arkadaşlık kurma vb. sosyal beceriler kazanma işbirlikli gruplarda mümkündür. Demirel'e (2011) göre, işbirlikli gruplar içerisinde en başta iş birliği yapma, empati ve hoşgörü gösterme ve farklılıklardan faydalanma kişinin hem kendisine hem de işbirliği içerisinde olduğu kişilere saygıyı artırmaktadır.

2020 yılında İngiltere'de internet üzerinden yayınlanan iş ilanlarının analiz verilerinin sonucunda, işverenlerin en çok tercih ettiği ölçüt başkalarıyla çalışabilme (%75), problem çözme (%36) ve iletişim (%24) olarak değerlendirilmiştir (European Centre for the Development of Vocational Training, 2020). Bu nitelik sadece iş ilanları için geçerli olmayıp toplu müzik yaparken, orkestra ve korolarda görev alan bireyler için de aranmaktadır. Birlikte müzik yaparken hissedilen takım ruhunun, bireylerde hem motivasyonu hem de müzikal uyumu geliştirdiği söylenebilir.

İşbirlikli bir öğrenme modelinin içeriğinde yer alan akran öğrenmesi; öğrencilerin takım çalışması ile birlikte ve birbirlerinden öğrenmelerini sağlayan eğitim modelidir. Akran öğrenmesi ile birlikte çocuklar daha etkili ve doğal bir öğrenim süreci yaşarlar. Öğrenme

sürecini birlikte yaşarken, yeni fikirler üretip keşfederek birbirlerinden beslendikleri bir öğrenim süreci yaşayabilirler.

Akran öğrenmesinin türleri şu şekilde sıralanabilir;

1. Yakın Akran ile Öğrenme: Daha tecrübeli bir öğrenci diğer öğrencilere rehberlik eder.
2. Birlikte Öğrenme: Küçük gruplar halinde çalışarak grup içerisinde iş bölümü yaparlar.
3. Akran İşbirliği ile Öğrenme: Kendisiyle aynı düzeyde olan akranlarıyla bilgiyi keşfetmeyi, fikir üretmeyi ve bilgi paylaşımını öğrenirler (Slavin, 1996).

Akran öğrenmesinin yaşandığı müzikal toplulukların yanı sıra dans topluluklarında bu öğrenme yöntemini kullandıkları söylenebilir. Dans topluluklarında farklı düzeydeki dansçıların işbirliği ile ortaya çıkarttıkları üründe, daha amatör olan dansçıları geliştirdiği gözlenen bir gerçektir. Çello Orkestrası da bu anlamda bir nevi “Eğitim Kamp”ı olarak düşünülebilir. Farklı düzeydeki çellocuların düzeyine uygun parçalarda esere giriş yaparak, daha ileri düzeydeki çellocularla işbirliği yaptıkları ve gelişimlerine katkıda bulundukları gözlemlenmiştir.

İşbirliğine dayalı öğrenme gerek öğrenciler gerek grup üyelerinin empati yeteneklerini ve psikososyal gelişimini olumlu yönde etkiler ve önemli katkı sağlar. İşbirlikli öğrenme ile planlanmış öğrenme ortamı bireylerin grup arkadaşlarına, yapılan işe ve kendilerine karşı daha olumlu bir tutum içerisinde olmalarına zemin hazırlar. Bu yöntem bireyler arasında daha saygılı, gerçekçi ve pozitif bir iletişime olanak sağlar (Açıkgöz, 1992; Bayrakçeken, 2015).

İşbirlikli öğrenmenin psikolojik ve sosyal açıdan faydaları şu şekilde sıralanabilir. İşbirlikli öğrenme grup üyelerinin;

- Grup içinde ve dışında bireylerin pratiklerini ve yeteneklerini artırır.
- Bireylerin performans sorumluluğunu aldığı etkin bir ortam sunar.
- Bireylerin bilgilerini üst seviyeye çıkarmalarına yardımcı olur
- Birbirleri ile yarış halinde olmak yerine birlikte öğrenme, birlikte seslendirme

yaklaşımı içerisinde olmaya iter.

- Birlikte seslendirme aracılığıyla, hata yapma duygusu ve korku hissini kontrol altına almayı sağlar.
- Bireyler arasında birbirlerine ilişkin sorumluluk bilinci gelişir.
- Dez avantajlı bireylerin grup içerisinde var olmalarına olanak sağlar (Arslan, 2015; Demirel, 2011; Bayrakçıken , 2015).

Türkiye’de müzik eğitiminde işbirlikli öğrenme ile ilgili ilk çalışma Bilen (1995) ve Kocabaş’ın (1995) tarafından doktora tezi olarak yapılırken, daha sonra müzik eğitiminin farklı konuları Söker (1998), Uysal (2004), Selçioğlu (2005), Güven (2011), Öztürk (2012), Sözen (2012), Gürpınar (2014) ve Karaarslan (2015) tarafından ele alınmıştır.

2.5. Motivasyon

Motivasyon, bireyin davranışlarını olumlu yönlendiren, onu harekete geçiren ve hedeflerine ulaşması için teşvik eden, bir işi yapabilme arzusuna olarak tanımlanabilir. Başarmak için hedef koyup, bireyin kendisine güvenmesi ve türlü zorluk karşısında çözüm üretebilme yetisidir.

Motivasyon, önceden belirlenmiş hedeflere ulaşılması için gerekli davranışların yapılabilmesi için vücudu harekete geçiren, enerji sağlayan, duygusal olarak coşku duymaya sebep olan davranışlara rehberlik eden bir “itici güç”tür (Sucuoğlu, 1985).

Motivasyon, kişiyi belirli bir yönde harekete geçiren, etkinleştiren ve bütünlüğü sağlayan itirici güç olarak tanımlanabilir. Bu güç kişinin bir davranışı başlatması, sürdürmesi, geliştirmesi ve bitirmesinin nedeni olarak düşünülebilir. Diğer bir deyişle motivasyon, kişinin davranışının yönünü, gücünü ve önceliğini belirleyen iç ya da dış dürtülerin etkisiyle harekete geçmesi olarak tanımlanabilir. İngilizce kökenli olan bu kelime türkçede “güdü” olarak yer almaktadır (Vikipedia, 2024). Motivasyon kelimesi Latince “movere”, yani “hareket ettirme, hareketlendirme” kelimesinden gelmektedir (Ertem, 2006). Araştırmalar, motivasyon ve başarı arasında güçlü bir pozitif ilişki olduğunu göstermektedir. Güdülenmedeki artış, öğretmen ve öğrencilerin okuldandaha çok istek duymalarına sebep olur (Öncü, 2004).Newble ve Cannon’a göre öğrencinin başarısı bakımından zekadan daha

etkili olan şey motivasyondur (Rıza, 1999; Newble & Cannon, 1989).

Çalgı eğitiminde motivasyonun büyük önem taşıdığı söylenebilir. Alan yazında buna ilişkin yazılmış sayısız yayın bulunmaktadır (Orhan, 2006; Özmenteş, 2013; Sungurtekin, 2010; Girgin, 2015; Doğan, 2021; Umuzdaş & Yağız, 2020; Erten, 2022; Çaylak, 2022). Motivasyon ve başarı, başarı ve istikrar ilişkisi araştırmaların başlıca konularındandır. Birbirlerini doğrudan etkileyen bu kavramlar yeni araştırmalar için de ilham kaynağıdır. Yapılan araştırmalara göre, motivasyonla öğrenme ve başarı arasında olumlu bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir. Motivasyon ile ilgili yapılan tanımlardan varılacak diğer bir sonuç ise, motivasyonun faaliyete geçmeye olan istekliliğin seviyesini netleştiren bütün unsurları içerdiği. Bu sebeple motivasyona, toplumsal kurumların temeli olan eğitimin her alanında ve düzeyinde ehemmiyet verilmesi gerektiği sonucuna varılabilir (Girgin, D. (2015).

Avcı ve Orhan’a göre motivasyon, amaçlara ulaşmayı sağlayan ya da kolaylaştıran duygusal yönelimler olarak tanımlanır. Başarma dürtüsü, bağlılık, inisiyatif ve iyimserlik tanımlarıyla dört başlık altında açıklanabilir (Avcı Akbel, & Yıldırım Orhan, 2017).

Çocukların ve gençlerin sağlam bir ruh ve kişilik eğitimi almalarında müzik eğitiminin önemli bir yeri vardır. “Amerika Birleşik Devletleri’nde okul bandolarında çalan gençler üzerinde yapılan bir ruh bilimsel araştırmanın olağan kişilik testlerinde, söz konusu öğrenciler, bilgi, ülküsellik, eğitsellik gibi test alanlarında, bandoda çalmayanlara kıyasla oldukça yüksek puanlar almışlardır” (Kütahyalı; s.5).

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

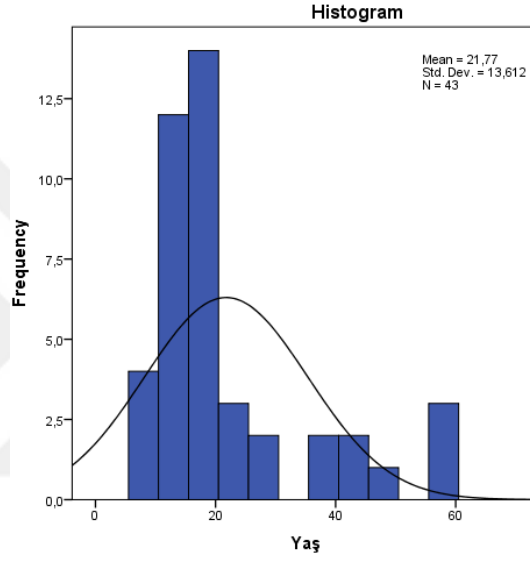
Bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden genel tanımlayıcı modellerden “betimsel yönteme dayalı ilişkisel bir tarama” çalışmasıdır. Betimsel-ilişkisel tarama türü araştırmalar, herhangi bir olay veya olguyu olduğu gibi tanımlayan, ayrıca söz konusu olay veya olgulara etki ettiği düşünülen değişkenlerin etkisini veya ilişki derecesini olduğu haliyle ortaya koymayı amaçlayan araştırmalardır” (Kaya, Balay, & Göçen, 2012).

3.2.Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada, keşfedici korelasyonel araştırma deseni kullanılmıştır. Keşfedici korelasyonel araştırmalar, iki veya daha fazla değişken arasında birlikte değişim olup olmadığını, birlikte değişim varsa bu değişimin derecesinin hangi düzeyde olduğunu belirlemeyi amaçlayan araştırmalarda kullanılan, değişkenler arası ilişkileri çözümleyerek önemli bir olayı anlamaya çalışmayı amaçlar (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2014). Sonuç olarak iki veya daha çok ölçülebilir değişken arasında bir ilişki olup olmadığını ve ölçülebilir değişkenler arasında bir ilişki varsa bu ilişkinin kuvvetini ve yönünü tespit etmek amacıyla kullanılan bir araştırma türüdür.

3.3. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu betimleyen tablolar aşağıdaki gibidir Bu araştırmanın çalışma grubunu; amatör çalgı eğitimi alan gönüllü olarak katılan 8 (%18,6) erkek ve 35 (%81,4) kadın olmak üzere toplam 43 katılımcı oluşturmuştur.

Şekil 1. Katılımcının yaş dağılımı.

Katılımcıların cinsiyet dağılımı, 8 (%18,6) Erkek ve 35 (%81,4) Kadındır. Katılımcıların eğitim durumları incelendiğinde; 2 (%4,65) kişi 2. Sınıf, 1 (%2,33) kişi 4. Sınıf, 1 (%2,33) kişi 5. Sınıf, 2 (%4,65) kişi 6. Sınıf, 2 (%4,65) kişi 7. Sınıf, 5 (%11,63) kişi 8. Sınıf, 3 (%6,98) kişi 9. Sınıf, 2 (%4,65) kişi 10. Sınıf, 5 (%11,63) kişi 11. Sınıf, 3 (%6,98) kişi 12. Sınıf, 3 (%6,98) kişi Lisans 1, 3 (%6,98) kişi Lisans 2, 1 (%2,33) kişi Lisans 3, 7 (%16,28) kişi Lisansüstü, 3 (%6,98) kişi Doktora'dır. Eğitim düzeyleri ilköğretim (1-2-3-4), orta öğretim (5-6-7-8), lise (9-10-11-12), lisans ve yüksek lisans/doktora olarak 5 kategoriye ayrıldı. 3 (%6,98) kişi 1. kategori (1-2-3-4. sınıf), 10 (%23,26) kişi 2. kategori (5-6-7-8. Sınıf), 13 (%30,23) kişi 3.kategori (9-10-11-12. sınıf), 7 kişi (%16,28) 4.kategori (lisans) ve 10 (%23,26) kişi 5.kategori (yüksek lisans/doktora) olduğu bulunmuştur. Verilerin dağılımı Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1

Katılımcıların Demografik Özelliklerinin Dağılımı

Özellik	n	Yüzde
Cinsiyet		
Erkek	8	18,60
Kadın	35	81,40
Eğitim Düzeyi		
1-2-3-4	3	6,98
5-6-7-8	10	23,26
9-10-11-12	13	30,23
Lisans	7	16,28
Yüksek Lisans/Doktora	10	23,26

Tablo 1 ‘de görüldüğü gibi çalışma grubu farklı yaş gruplarından daha çok kadın katılımcılardan oluştuğu söylenebilir. Lisans ve lisansüstü eğitim alan yetişkinlerin sayısının 17 yani yaklaşık olarak %40’ını , ergen katılımcılarının toplam sayısının 23 yani yaklaşık olarak %53’ünü, çocuk katılımcıların toplam sayısının 3 yani yaklaşık olarak %7’sini oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 2

Katılımcılarının Meslek Dağılımı

Özellik	n	Yüzde
Meslek		
Öğrenci	33	76,74
Diş hekimi	2	4,65
Mühendis (Bilgisayar/Ziraat)	2	4,65
Tıp doktoru (Psikiyatrist)	1	2,33
Doktor	1	2,33
Hemşire	1	2,33
Avukat	1	2,33
Çevirmen	1	2,33
İnsan Kaynakları Yöneticisi	1	2,33

Dağılımın tablolaştırılması Tablo 2’ dedir. 43 amatör çellocunun meslek dağılımı 33 (%76,74) öğrenci, 2 (%4,65) diş hekimi, 2 (%4,65) mühendis (bilgisayar/ziraat), 1 (%2,33) psikiyatrist, 1 (%2,33) doktor, 1 (%2,33) hemşire, 1 (%2,33) avukat, 1 (%2,33) çevirmen, 1

(%2,33) insan kaynakları yöneticisidir. Tablo 2 de görüldüğü gibi meslek sahibi yetişkin sayısı 10 kisi. Çalışma grubunun yaklaşık %24'ünü oluşturmaktadır. Çalışmanın %76 sını farklı yaş grubundaki öğrenciler oluşturmaktadır.

3.4. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmalarda verilerin toplanması için anket hazırlanmıştır. Araştırmacı, danışman tarafından “Amatör Çalgı Eğitimi Alan Bireylerde Toplu Çalmanın Motivasyon Düzeyine Etkisi”ni ölçmeye yönelik sorular hazırlanmıştır, iki uzman görüşü alınmıştır. Geçerlik güvenirlik çalışması 5 kişi ile yapılmıştır. Google forms aracılığı ile anket formu çalışma grubu ile paylaşılmış, doldurulması gönüllülük esası ile istenmiştir. Ankete katılan 43 katılımcının demografik özellikleri incelenmiştir. Katılımcılar 8 ile 60 yaş aralığında ortalaması 22 yaş (standart sapma = 13) olarak Şekil 1’ de yer almaktadır.

Anket soruları, çalışma grubunda yer alan katılımcılara Google Forms ile internet yolu aracılığıyla ulaştırılmıştır. Durumu tespit etmek amacıyla çello orkestrasında çalgı çalmanın ötesinde, çalgı çalışma motivasyonuna ilişkin katkılarının saptanması amacıyla hazırlanmıştır. Anketteki sorular üç farklı başlık altında toplanmıştır. Birinci bölüm kişisel bilgileri kapsamaktadır. Kişisel bilgilerden elde edilen veriler çalışma grubunu betimleyen tablolar olarak yöntem kısmının ilk bölümünde yer almaktadır. İkinci bölümde yer alan başlık çello çalmaya yönelik bilgilerdir. Birinci alt probleme ait bulguların cevapları bu iki sorudan oluşturulmuştur. Üçüncü bölümde yer alan çello orkestrasına katılım durumuna ilişkin bilgilerde yer alan altı soru ise alt başlıklarla, çello orkestrasında çalmanın çalgı motivasyonuna, çalışma isteğine, sosyal çevreye ve konser rutininin kişisel mutluluğa katkısı olup olmadığının cevapları aranmıştır. İkinci alt problemin sorularının bu soruların cevapları verileri oluşturmuştur. alt problemde ise bu bütün başlıklarda yer alan bilgilerin cinsiyete göre, eğitim düzeyine göre, sertifika alma durumuna ve çello orkestrasına katılım sayısına göre ilişkisi araştırılmıştır.

3.5. Görüşme Soruları

Kişisel Bilgilere İlişkin Görüşme Soruları

- Anket sorularında yer alan ilk bölümde kişisel bilgileri içeren sorular yer almaktadır.

(Ad, doğum yılı, eğitim düzeyi, meslek vb.)

Çello Çalmaya İlişkin Görüşme Soruları

- Çello çalmaya yönelik bilgilere ilişkin sorular yer almıştır.
- Kaç yıldır çello çalıyorsunuz?
- Çello eğitimine ilişkin aldığınız sertifika/ katılım belgesi var mı?

Çello Orkestrasına Katılım Durumuna İlişkin Görüşme Soruları

- Çello orkestrasına katılım durumuna yönelik bilgiler içermektedir.
- Daha önce toplu çalma deneyiminiz oldu mu?
- Çello orkestrasına kaçınıcı kez katıldınız?
- Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilginiz arttı mı?
- Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonunuzu ve çalışma sürenizi etkiliyor mu?
- Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanınız oldu mu?
- Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçmek sizi mutlu ediyor mu?

3.6. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada anket yoluyla veriler toplanmıştır. Araştırma için oluşturulan anket soruları internet aracılığıyla Google Forms kullanılarak çalışma grubu ile paylaşılmış, doldurulması gönüllülük esası ile istenmiştir.

3.7. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Çalışmada veriler, amatör çalgı eğitimi alan bireylerde toplu çalmanın motivasyon düzeyine etkisini saptamak amacıyla frekans ve yüzdeler ile analiz edilip; kişisel bilgi formundan elde edilen farklı değişkenlerle ortaya konulmuştur. Amatör çalgı eğitimi alan bireylerin, farklı değişkenlerle toplu çalmanın motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak

amacıyla ise korelasyon analizi yapılmıştır. Araştırmaya dahil edilen katılımcılardan alınan verilerin istatistiksel analizi için IBM Statistical Package for Social Sciences (SPSS) versiyon 26 yazılımı kullanılmış ve yapılan tüm analizlerde anlamlılık düzeyi olarak $p < 0,05$ kabul edilmiştir. Sürekli değişkenler ortalama $\pm$ standart sapma olarak, kesikli değişkenler frekans (yüzde) olarak sunulmuştur. Bu doğrultuda fark; ki-kare ve Fisher's Exact Test ile, ilişki; spearman rho korelasyon katsayısı ile analiz edilmiştir. .

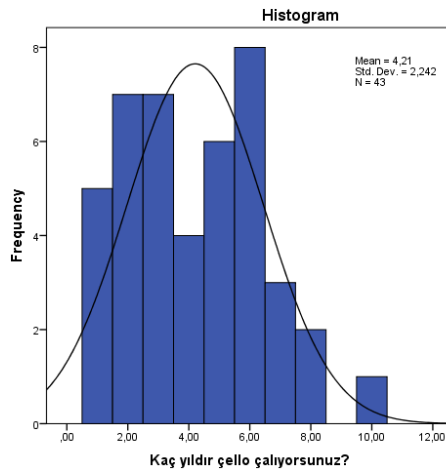
BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırma kapsamında elde edilen verilerin dağılımı ve o veriler üzerinde yapılan testler sonucunda aşağıdaki bulgular elde edilmiş ve tablolar halinde açıklamalarıyla birlikte sunulmuştur. Çello çalışma yılı ve sertifika alma durumları nasıldır? Çello çalışma yılı ve sertifika alma durumları nasıldır?

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

4.1.1. Çalışma Grubunun Çello Çalma Yılı ve Sertifika Alma Durumları İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Şekil 2. Katılımcının çello çalma yılına ait dağılımı.

Katılımcıların çello çalma yılları 1 ile 10 yıl arasında ortalaması 4 yıl (standart sapma = 2) olarak Şekil 2' de yer almaktadır. 43 katılımcının çello çalma yıllarına göre frekans sayımı; 5 (%11,63) kişi 1 yıl, 7 (%16,28) kişi 2 yıl, 7 (%16,28) kişi 3 yıl, 4 (%9,3) kişi 4 yıl, 6 (%13,95) kişi 5 yıl, 8 (%18,6) kişi 6 yıl, 3 (%6,98) kişi 7 yıl, 2 (%4,65) kişi 8 yıl, 1 (%2,33) kişi 10 yıl ve üstü amatör çalgı çalmaktadır. Çello çalma yılları 1-2 yıl, 3-4 yıl, 5-6 yıl ve 7 yıl ve üzeri (7-8-9-10) olarak 4 gruba ayrıldı. Gruplandırılmış çalgı çalma yıllarına göre dağılımı; 12 (%27,91) kişi 1-2 yıl, 11 (%25,58) kişi 3-4 yıl, 14 (%32,56) kişi 5-6 yıl, 6 (%13,95) kişi 7 yıl üzeridir. Yoğunluğun daha fazla 5-6 yıl çalanlarda olduğu görülmektedir.

4.1.2 Çalışma Grubunun Çello Eğitimi Kapsamında Aldıkları Sertifika Bilgilerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3

Katılımcıların Çello Eğitimi Kapsamında Aldıkları Sertifika Bilgilerinin Dağılımı

	n	Yüzde
Sertifika Varlığı		
Yok	17	39,53
Var	26	60,47
Amatör Çalgı Eğitimine İlişkin Alınan Sertifika - ABRSM		
Var	22	
1. derece	2	9,09
2. derece	3	13,64
3. derece	3	13,64
4. derece	3	13,64
5. derece	5	22,73
6. derece	5	22,73
7. derece	1	4,55
Amatör Çalgı Eğitimine İlişkin Alınan Sertifika - SUZUKİ		
Var	13	
1. derece	3	23,08
2. derece	4	30,77
3. derece	6	46,15
Amatör Çalgı Eğitimine İlişkin Alınan Sertifika - MEB Klasik Müzik Yarışması		
Var	13	
1. derece	3	23,08
2. derece	4	30,77
3. derece	6	46,15

Katılımcıların amatör çalgı eğitimi kapsamında aldıkları sertifikalar incelenmiştir. 26 (%60,47) kişinin sertifikası bulunmaktadır. ABRSM Sertifikası; 22 kişinin vardır, 2 (%9,09) kişinin 1. seviye, 3 (%13,64) kişinin 2. seviye, 3 (%13,64) kişinin 3. seviye, 3 (%13,64) kişinin 4. seviye, 5 (%22,73) kişinin 5. seviye, 5 (%22,73) kişinin 6. seviye, 1 (%4,55) kişinin 7. Seviye sertifikası bulunmaktadır. SUZUKİ Sertifikası; 13 kişinin vardır. 3 (%23,08) kişinin 1. seviye, 4 (%30,77) kişinin 2. seviye, 6 (%46,15) kişinin 3. seviyedir. MEB Sertifikası; 12 kişinin vardır. 2 (%16,67) kişi başlangıç, 3 (%25) kişi orta, 7 (%58,33) kişi ileri düzeyde sertifika almıştır. Orkestrada yer alan büyük bir çoğunluğun 26 kişinin (%60) sertifika aldığı tespit edilmiştir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

4.2.1. Çalışma Grubunun Çello Orkestrasına Katılım Durumuna İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4

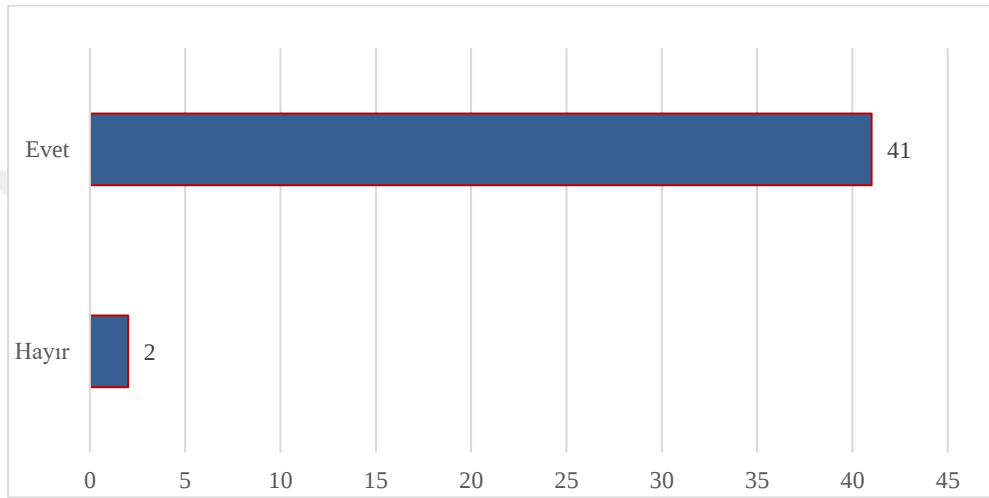
Çalışma Grubunun Toplu Çello Çalma Deneyimlerine İlişkin Dağılım

	N	Yüzde
Katılım Sayısı		
1-2-3 kez	14	%32,56
4-5-6 kez	11	%25,58
7-8-9 kez	12	%27,91
10 kez üzeri	6	%13,95

4 (%9,3) kişinin 1 kez, 5 (%11,63) kişinin 2 kez, 5 (%11,63) kişinin 3 kez, 1 (%2,33) kişinin 4 kez, 2 (%4,65) kişinin 5 kez, 8 (%18,6) kişinin 6 kez, 1 (%2,33) kişinin 7 kez, 2 (%4,65) kişinin 8 kez, 9 (%20,93) kişinin 9 kez, 6 (%13,95) kişinin 10 kez katılmıştır. Toplu çalgı çalma sayıları 1-2-3 kez, 4-5-6 kez, 7-8-9 kez ve 10 kez ve üzeri olarak 4 gruba ayrıldı. 14 (%32,56) kişinin (1-2-3) kez, 11 (%25,58) kişinin (4-5-6) kez, 12 (%27,91) kişinin (7-8-9)

kez ve 6 (%13,95) kişinin (10 kez üzeri) olarak bulunmuştur. 43 öğrencinin 29'u 4 ve daha çok kez konserlere katılmışlardır. Orkestrada yer alan amatör çellocuların çoğunluğunun 1 ve 3 kez aralığında katılım sağladıkları söylenebilir.

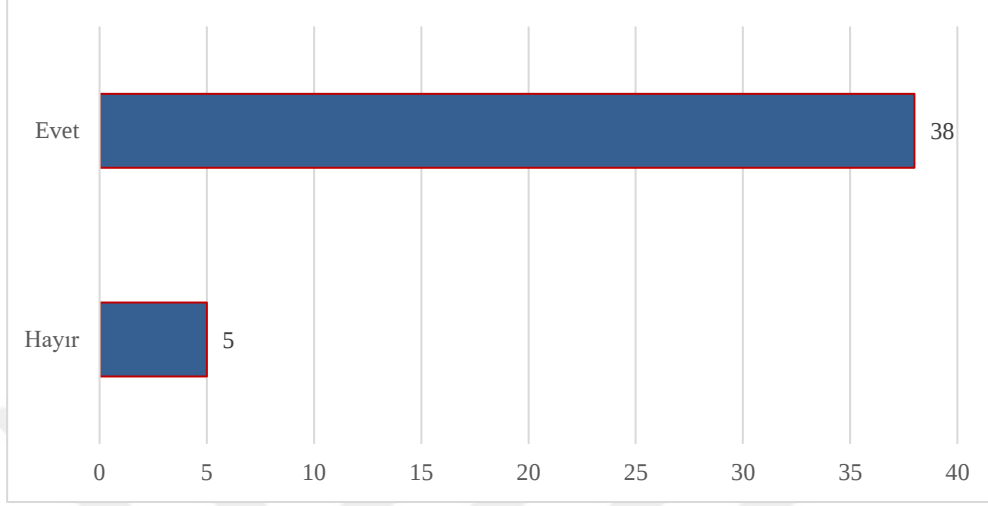
4.2.2. Toplu Çalmanın Amatör Çalgı Eğitiminde Çalgıya Olan İlgi Artışına Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Şekil 3. Toplu Çalmanın amatör çalgı eğitimi alan bireylerde çalgıya olan ilginin artışına ilişkin dağılım tablosu.

“Çello orkestrası prova ve konserlerinde çaldıktan sonra çalgınıza olan ilginiz arttı mı?” sorusuna 2 (%4,65) kişi hayır ve 41 (%95,35) kişi evet cevabı vermiştir. Grafiks gösterim Şekil 3’ te verilmiştir. Amatör çalgı eğitiminde toplu çalma çalgıya olan ilgiye etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 35,37$; $p < 0,0001$). Toplu çalmanın çalgıya olan ilgiyi arttırdığı söylenebilir.

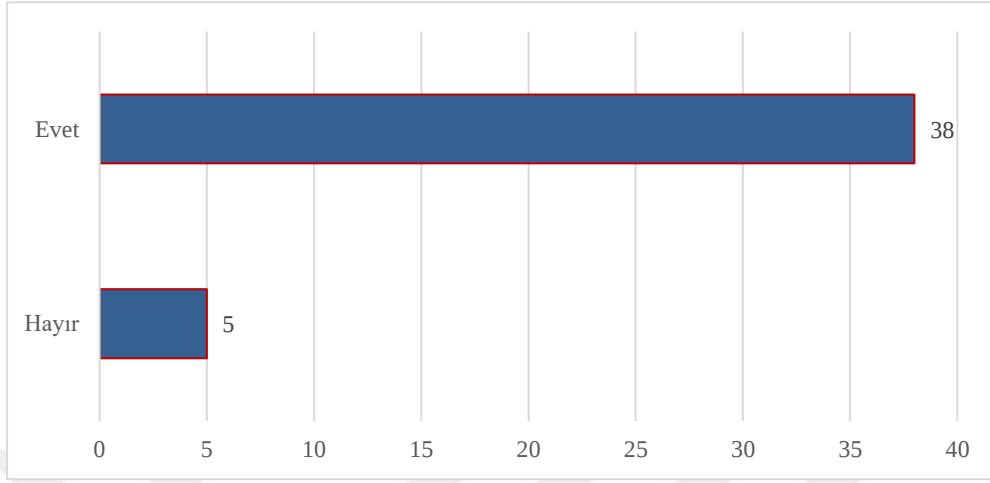
4.2.3 Konserlerde Yer Almanın Motivasyona ve Çalışma Süresine Olan Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Şekil 4. Katılımcıların konserlerde yer almasının motivasyon ve çalışma süresine etkisine ait dağılımı.

Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonunuzu ve çalışma sürenizi etkiliyor mu?” sorusuna 5 (%11,63) kişi hayır ve 38 (%88,37) kişi evet cevabı vermiştir. Konserlerde yer almanın çalgı çalarken motivasyona ve çalışma süresine olan etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 25,32$; $p < 0,0001$). Grafikselleştirme Şekil 4’te verilmiştir. Konserlerde yer almanın, toplu müzik yapmanın motivasyona ve çalgıyı çalışma süresine etkisinin yüksek olduğu söylenebilir.

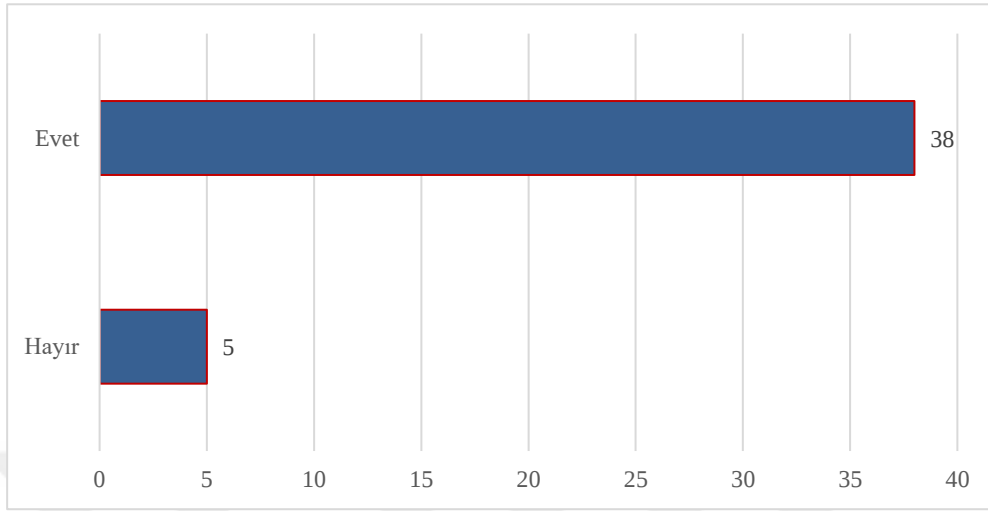
4.2.4. Konserler Sebebiyle Orkestrada Çalan Bireylerle Yeni Arkadaşlıklar Kurma (Sosyal Çevreye Katkıları) İmkanına Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Şekil 5. Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanına yönelik bulgular.

“Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanınız oldu mu?” sorusuna 5 (%11,63) kişi hayır ve 38 (%88,37) kişi evet cevabı vermiştir. Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanı olması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 25,32$; $p < 0,0001$). Grafikselleştirme Şekil 5’te verilmiştir. Verilen cevaplara göre toplu çalmanın “sosyal çevreyi” ve “yeni arkadaşlıklar” kurma imkanını olumlu etkilediği gözlemlenmektedir. Bu durumda orkestrada var olmanın “sosyal etkileşimi” arttırdığı söylenebilir.

4.2.5 Konserlere Hazırlanırken Konser Rutinlerinin Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Şekil 6. Konserlere hazırlanırken konser rutinlerinin motivasyona etkisine ait dağılımı.

“Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçmek sizi mutlu ediyor mu?” sorusuna 5 (%11,63) kişi hayır ve 38 (%88,37) kişi evet cevabı vermiştir. Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçilmesinin motivasyona olan etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 25,32$; $p < 0,0001$). Grafikselsel gösterim Şekil 6’da verilmiştir. Konser rutini, kıyafet ve aksesuar seçimi, amatör çalgı eğitimi alan bireylerin büyük bir çoğunluğunda motivasyonu olumlu etkilediği söylenebilir.

Tablo 5

İkinci Alt Probleme İlişkin Özet Genel Görünüm Tablosu

	n	Yüzde	Ki-Kare Değeri	p
Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilginiz arttı mı?				
Hayır	2	4,70	35,37	0,0001
Evet	41	95,30		
Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonunuzu ve çalışma sürenizi etkiliyor mu?				
Hayır	5	11,60	25,32	0,0001
Evet	38	88,40		
Prova ve konserler sürecinde orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanınız oldu mu?				
Hayır	5	11,60	25,32	0,0001
Evet	38	88,40		
Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçmek sizi mutlu ediyor mu?				
Hayır	5	11,60	25,32	0,0001
Evet	38	88,40		

Çello orkestrasında çalmanın, kişinin çalgısına ilişkin motivasyonu ve yaşamsal motivasyonuna etkisi iki ana başlıkta toplanmıştır. Çello çalmaya yönelik sorular “Çalgıya İlişkin Motivasyon”, prova ve konserler sürecinde yeni arkadaşlıklar kurma imkanı ve konser rutini ile ilgili sorular “Yaşamsal Motivasyon” olarak sınıflandırılmıştır. Tablo 5’te yer alan verilere göre; çalışma grubunun, “Çello Orkestrası”nda çaldıktan sonra çalgısına ilgisinin arttığı (%95), konserlerde yer almanın çalgı çalarken motivasyon ve çalışma süresinin olumlu etkilendiği (%88), prova ve konserlere katılım sürecinde orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurduğu (%88) sosyal etkileşim içinde bulunduğu, konser rutininin kıyafet/aksesuar seçiminin mutluluğunu arttırdığı (%88) saptanmıştır.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

4.3.1. Çello Orkestrasına Katılım Sıklığına Göre Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 6.

Çello Orkestrasına Katılım Sıklığının Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular

Katılım Sıklığı	Çalgıya İlişkin Motivasyon				Yaşamsal Motivasyon			
	Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilginiz arttı mı?	Konserlerde yer almak çalgı çalma motivasyonunuzu ve çalışma sürenizi etkiliyor mu?	Prova/Konserler sürecinde orkestrada çalan birileriyle yeni arkadaşlıklar kurma imkanınız oldu mu?	Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçmek sizi mutlu ediyor mu?				
	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet
1-2-3	%0	14	0	14	4	10	2	12
		-100%	%0	%-100	%-28,57	%-71,43	%-14,29	%-81,71
4-5-6	%0	11	1	10	1	10	2	9
		%-11	%-9,09	%-90,91	%-9,09	%-90,91	%-18,18	%-81,82
7-8-9	1	11	3	9	0	12	1	11
	%-9,09	%-100	%-27,27	%-81,82	%0	%-109,09	%-9,09	%-100
10 kez üzeri	1	5	1	5	0	6	0	6
	%16,67	%-83,33	%-16,67	%-83,33	%0	%-100	%0	%-100
K-Kare Değeri	1,71		2,876		3,842		1,472	
P	0,228		0,579		0,279		0,689	

Katılımcıların orkestrada çalma sayısına göre motivasyona etkisi araştırıldığında, istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulundu ($p>0,05$). “Orkestrada çaldıktan sonra çalgınıza olan ilgi”, “Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonunuzu ve çalışma sürenize

etkisi”, “Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanı”, “Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçimi” olarak belirlenen 4 konu başlığı hakkında orkestrada çalma sayısı olan katılımcılar benzer düşünmektedir. 7 ila 9 kez katılanlardan 3 kişi (%27) Çalgıya ilişkin motivasyon başlığı altında yer alan, “Konserlerde yer almanın çalgıya olan motivasyon ve çalışma sürecinin etkisi” nin olmadığını ifade etmiştir. 1 ila 3 kez katılanların 4’ü (%28)i “Konserler Sebebiyle Yeni Arkadaşlıklar Kurma İmkani”nin olmadığını ifade etmiş, yeni katılımcıların sosyal etkileşim içerisine girmesinin diğer katılımcılara göre daha düşük olduğu saptanmıştır.

4.3.2. Çello Orkestrasına Katılım Sıklığı ile Orkestrada Çalan Bireylerle Yeni Arkadaşlıklar Kurma İmkani Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Şekil 7. Konserlerde orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanına yönelik ilişkinin dağılımı.

Verilerin grafiksel gösterimi Şekil 7’ de yer almaktadır. Çello orkestrasına katılım sıklığı ile konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanı araştırıldığında, istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulundu ($p=0,010$). Konserlerde yer almak, konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanından etkilenmektedir. Konserde yer alma sayısı arttıkça yeni arkadaşlık sayısı da arttı

gözlemlenmiştir.

4.3.3. Cinsiyet Farklılığına Göre Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 7.

Cinsiyet Farklılığına Göre Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular

Cinsiyet	Çalgıya İlişkin Motivasyon				Yaşamsal Motivasyon			
	Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilginiz arttı mı?	Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonunuzu ve çalışma sürenizi etkiliyor mu?	Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanınız oldu mu?	Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçmek sizi mutlu ediyor mu?				
	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet
Erkek	0	8	2	6	0	8	2	6
	%0	%-100	%-25	%-75	%0	%-100	%-25	%-75
Kadın	2	33	3	32	5	30	3	9
	%-5,71	%-94,29	%-8,57	%-91,43	%-14,29	%-85,71	%-8,57	%-91,43
K-Kare Değeri	0,479		1,892		3,271		3,54	
P	0,999		0,756		0,352		0,316	

Verilerin dağılımı Tablo 7’de yer almaktadır. Katılımcıların cinsiyet farklılıklarına göre (Kadın/Erkek) motivasyona etkisi araştırıldığında, istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulundu ($p>0,05$). “Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilgi”, “Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonunuzu ve çalışma sürenize etkisi”, “Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanı”, “Konserlere hazırlanırken kıyafet rutininin mutlu etme durumu” olarak belirlenen 4 konu başlığı hakkında kadın ve erkek katılımcılar benzer düşünmektedir.

4.3.4. Eğitim Düzeyleri Farklılığı Değişkeninin Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 8.

Eğitim Düzeyleri Farklılığının Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular

Eğitim Düzeyi	Çalgıya İlişkin Motivasyon				Yaşamsal Motivasyon			
	Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilginiz arttı mı?		Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonunuzu ve çalışma sürenizi etkiliyor mu?		Prova/ Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanınız oldu mu?		Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçmek sizi mutlu ediyor mu?	
	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet
1-2-3-4. sınıf	0 %0	3 %-100	0 %0	3 %-100	0 %0	3 %-100	0 %0	3 %-100
5-6-7-8. sınıf	1 %-10	9 %-90	3 %-30	7 %-70	0 %0	10 %-100	2 %-20	8 %80
9-10-11-12.sınıf	1 %-7,69	12 %-92,31	1 %-7,69	12 %-92,38	2 %-15,38	11 %-84,62	1 %-769	12 %-92,31
Lisans	0 %0	7 %-100	0 %0	7 %-100	1 %-100	6 %-85,71	0 %0	7 %-100
Yüksek Lisans Doktora	0 %0	10 %-100	1 %-10	9 %-90	2 %-20	8 %-80	2 %-20	8 %-80
Ki- Kare Değeri	1,71		4,822		0,44		4,147	
P	0,228		0,306		0,932		0,246	

Verilerin dağılımı tablo 8’de gösterilmektedir. Katılımcıların eğitim düzeylerine göre “Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilgi-motivasyon”, “Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonuna ve çalışma süresine etkisi”, “Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçiminin mutluluğa etkisi” farkı istatistiksel olarak anlamlı olmadığı bulundu ($p>0,05$).

4.3.5. Orkestrada Toplu Çalmanın Çello Çalma Yılına Göre Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Tablo 9.

Orkestrada Toplu Çalmanın Çello Çalma Yılına Göre Motivasyona Etkisine Yönelik Bulgular

Yıl	Çalgıya İlişkin Motivasyon				Yaşamsal Motivasyon			
	Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilginiz arttı mı?		Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonunuzu ve çalışma sürenizi etkiliyor mu?		Prova/ Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanınız oldu mu?		Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçmek sizi mutlu ediyor mu?	
	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet
1-2	0	12	1	11	4	8	2	10
	%0	%-100	%-8,33	%-91,67	%-33,33	%-66,67	%-16,67	%-83,33
3-4 yıl	0	11	1	10	0	11	0	11
	%0	%-100	%-9,09	%-90,91	%0	%-100	%0	%-100
5-6 yıl	1	13	2	12	0	14	3	11
	%-7,14	%-92,86	%-14,29	%-85,71	%0	%-100	%-21,43	%-78,57
7 yıl üzere	1	5	1	5	1	5	0	6
	%-16,67	%-83,33	%16,67	%-83,33	%-16,67	%-83,33	%0	%-100
Ki- Kare Değeri	1,293		2,619		8,939		6,349	
P	0,565		0,623		0,03		0096	

Verilerin dağılımı tablo 9’da gösterilmektedir. Katılımcıların çalgı çalma yılına göre “Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanına” etkisi araştırıldığında, istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulundu ($p<0,05$). Çalma yılı 1-2 yıl olan katılımcıların 7 yıl ve üzeri çalma yılı olan katılımcılardan farkı istatistiksel olarak anlamlıdır ($p=0,044$). “Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilgi-motivasyon”, “Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonuna ve çalışma süresine etkisi”, “Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçiminin mutluluğa etkisi” olarak belirlenen 3 konu başlığı hakkında farklı çalgı çalma yıllarında göre katılımcılar benzer düşünmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bulgularından elde edilen verilere göre;

5.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Birinci alt problemde yer alan çalışma grubunda yer alan amatör çellocuların “Çello Çalma Yılı ve Sertifika Alma Durumları” na ilişkin sonuçlarda;

Çello Orkestrasına katılan amatör çellocuların çalgı çalışma yılının en fazla 2-3 yıl aralığında olduğu ve orkestranın büyük çoğunluğunun (26 kişi %60) sertifika aldığı gözlemlenmiştir. Bu veriler sonucunda sertifika alan bireylerin, bir hedef doğrultusunda hareket ederek, motivasyonunu sağladığı ve çalgısıyla olan ilişkisini güçlendirmek istediği söylenebilir.

5.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

İkinci alt problemde yer alan “Çello Orkestrası Konserlerine Katılım Durumuna İlişkin Genel Bilgiler” ilişkin sonuçlarda;

Toplu çalmanın, orkestralarda görev almanın hem çalgıyla olan ilgiyi hem de konser repertuvarına hazırlanırken çalgı çalışma süresini arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Provalar ve konserler sebebiyle yeni arkadaşlıklar kurma imkanı, sosyal çevre oluşturma açısından orkestranın büyük çoğunluğunu olumlu etkilemektedir. Bu sebeple, amatör çalgı

eğitimi alan bireylerin motivasyon düzeylerine olumlu etki ettiği söylenebilir.

Konserlere hazırlanma rutininin (kıyafet, aksesuar vb.) amatör çellocuların motivasyonu üzerinde olumlu etkisi olduğu sonucu elde edilmiştir.

5.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Sonuçlar

Üçüncü alt problemde yer alan “Farklı Parametrelere Göre Orkestrada Toplu Çalmanın Motivasyona Olan Etkisi” ne yönelik sonuçlarda;

Çello orkestrasına katılım sıklığının motivasyona etkisinde anlamlı bir fark yaratmadığı, katılımcıların bu konuda benzer düşündüğü saptanmıştır.

Çello orkestrasına katılım sıklığının, orkestrada yeni arkadaşlıklar kurma etkisine bakıldığında anlamlı bir fark olduğu gözlemlenmiştir. Orkestraya daha fazla katılım sağlayan amatör çellocuların sosyal çevresinin genişlediği, yeni arkadaşlıklar kurduğu söylenebilir. Bu sonuç doğal görülmektedir.

Orkestrada çalan bireylerin cinsiyet ve eğitim düzeyi farklılığının motivasyona etkisinde, kadın ve erkek katılımcıların benzer düşündükleri, eğitim düzeyi farklılığının anlamlı bir fark yaratmadığı sonucuna varılmıştır.

Orkestrada toplu çalmanın çello çalma süresine göre motivasyona etkisinde, 1-2 yıldır çello çalan katılımcılardan 8'i (%67) evet cevabı verirken, 4'ü (%33) hayır cevabı vermiştir. Bunun sebebi orkestraya yeni katılım sağladıkları için sosyal çevre oluştururken çekinme, uyum sağlama sürecinin prova ve konserlere daha çok katılan çelloculara göre daha yavaş olduğu söylenebilir. Çalgıya ilişkin ve yaşamsal motivasyona ilişkin başlıklarda yer alan 3 konu başlığında amatör çello eğitimi alan katılımcılar benzer düşündüklerini ifade etmişlerdir. Çalışma grubunun çello çalma süresine göre çalgıya ilişkin ve yaşamsal motivasyonlarını arttığı söylenebilir.

Bir topluluğun parçası olmak, aidiyet duygusu ve gelişim için oldukça gerekli ve önemlidir. Bu sebeptendir ki kişiler spor takımı tutarak, siyasi parti adına çalışarak, gönüllü topluluklara katılarak, koro ve orkestralarda yer alarak kendini gerçekleştirmek isterler. Müzik topluluklarında görev alıp çalmanın, söylemenin sadece müzikal değil sosyal bir boyutu olması da tam olarak bu sebeptendir.

Bir enstrümanla sahnede olma deneyimi, insanlar için her zaman, ilgi çeken, dikkat çekici ve özenilen bir durumdur. Profesyoneller için bu durum belli bir süreden sonra sıradanlaşır. Ancak amatör bir müzisyenin yaşamının odağı olabilecek kadar onu heyecanlandırır. Sadece sanatsal-müzik boyutuyla değil görsel boyutu (giydiği, kıyafet, ayakkabı, saçının şekli) onu heyecanlandıran bir durum haline dönüşmektedir. Bu durum ilk başta gözleminden ibaretken bilimsel bir veri olması için görüş almanın iyi olacağı düşünülerek uzman görüşlerinden yararlanmıştır. Müziğin iyileştirici gücü, birleştirici gücü ve özgüven kazandıran başka bir boyutuna dikkat çekmek için, amatör çalgı eğitiminde toplu çalmanın hem öğrenci hem de öğretmen için kazanımlarının önemini vurgulamak için bu araştırmaya başlanmış ve bunu destekleyen sonuçlar elde edilmiştir.

Toplu çalmada, etkileşim ile öğrenme söz konusudur. Okul orkestraları ve çello orkestrası “Akran Öğretimi”nin aktif olarak çalıştığı bir platformdur. Öğrenci, yanında çalan arkadaşının pozitif özelliklerinden etkilenir ve kendini geliştirip orkestrada varlığını ortaya koymaya heveslenir. Bu etkileşim sadece müziksel olmayıp çalışmalar sırasında nota düzeni, kalem ve silgi kullanımı, kıyafet seçimi, provalara düzenli katılımı, prova aralarında bireysel olarak seslendirdiği esere dikkat çekme- özendirme söz konusudur. Bu tip topluluklar sanatsal bir etkinlik amacıyla oluşturulmuş olsa da kişisel gelişimin üst boyutta gerçekleştiği sosyal bir çevredir. Çanakçı (2015), Avcı (2011), Ercan’ın (2022) yaptığı çalışmalarda toplu müzik yapmanın, korolarda şarkı söylemenin, orkestralarda çalmanın bireylerin duygusal zekalarında, umut ve mutluluk düzeylerinde önemli bir şekilde artış gösterdiği ortaya koymuşlardır. Bu açıdan toplu çalışma yapmanın, bireylerin farklı yönlerde gelişmesini sağlaması bakımından paralellik gösterdiği söylenebilir.

Duruman’ın (2019) yaptığı çalışmada, sertifika sınav programları hakkında öğretmen, öğrenci ve veli görüşleri ile sınavlara katılım sağlamanın öğrencilerde “motivasyon”, “ilerleme” ve “sosyalleşme-güven” başlıkları ile ilgili olumlu etkiler sağladığı sonucuna ulaşmıştır. Bu bakımdan “Çello Orkestrası’nda çalan farklı yaş, cinsiyet ve eğitim durumundaki amatör çellocuların çalgı ve yaşamsal motivasyonlarını olumlu etkilediği, iki araştırmanın da paralellik gösterdiği söylenebilir.

5.4. Öneriler

Araştırmada cevap aranan alt problemlere yönelik öneriler aşağıdaki gibidir;

1. Amatör çalgı eğitiminde sertifika programlarına katılmanın motivasyonu olumlu etkilediği tespit edilmiştir (Duruman, 2019). Bu çalışmada sertifika alan katılımcılara ilişkin verilerde 43 kişiden 26 katılımcının sertifika aldığı ve bu programların amatör çalgı eğitiminde motivasyonu ve disiplini arttırdığı saptanmıştır. Amatör çalgı eğitiminde itici güç olması amacıyla sertifika programlarına öğrencileri yönlendirmek önerilmektedir.
2. Suzuki çalgı eğitiminin temel felsefesi olan “ toplu çalmak” bütün amatör çalgı eğitimi veren eğitimcilerin örnek alması gereken bir konudur. Haftada 1 saat aldığı bireysel çalgı eğitimi özellikle başlangıç seviyesindeki öğrenciler için yeterli olmamaktadır. Bununla birlikte bireysel çalgı eğitimi ile toplu müzik eğitiminin, çocuğun hem çalgısında gelişimine hem de arkadaşlarıyla etkileşimine katkıda bulunacağı söylenebilir. Bu sebepten bireysel çalgı eğitiminin yanında toplu müzik yapacakları veya küçük gruplar halinde çalışacakları ayrı bir ders saati ya da çalışma ortamının oluşturulması, koşullar mümkün değilse düet çalışmalarının ders içeriğine alınması önerilir. Etkileşimle öğrenme oldukça verimli bir öğrenme biçimidir.
3. Amatör çalgı eğitimi alan bireylerin düzenli çalışmaması karşılaşılan problemlerden biridir. Sertifika programlarına katılmak gibi orkestralarda da yer almak, toplu müzik yapmak amatör çalgı çalan bireylerde disiplin ve düzenli çalışmaya teşvik edicidir. Amatör çalgı eğitimi alan bireylerin, toplu müzik yapabilmesi, farklı seviyelerdeki ve farklı çalgıların da yer aldığı topluluklarda çalabilmesi için belediyelerin bu konuda öncü olması önerilmektedir.
4. Oluşturulan her müzik topluluğunda sanatsal bir kaygı duyulması normaldir. Bu kaygı ile bu toplulukları oluşturan şef ya da kurucu fazla seçici davranabilir. Amatör çalgı eğitimi alan bireylerin seviyeleri kimi zaman beklenilenin altında kalabilir. Bu farklar gözetmeksizin amatörlerin dahil olabileceği toplulukların oluşturulması önerilmektedir.
5. Bazı özel dershaneler ve belediyelerde, müzik eğitimi kurumlarında öğrenciliği devam eden, henüz öğretmenlik yetkisi almamış “öğrenci-öğretmenler”in çalışıyor

olması maalesef nitelikli öğrenci yetiştirme konusunda bir sorun olmaktadır. Profesyonel müzik eğitimi veren kurumların (konservatuvarlar, müzik eğitimi anabilim dalları, güzel sanatlar liseleri) himayesinde, yarı zamanlı çalgı eğitimleri ve bu eğitimlerin doğal bir uzantısı olarak orkestraların yaygınlaşması, bu eğitimin bir sonucu olarak sertifika programlarının yaygınlaşması ve artması, liyakat sahibi eğitimciler tarafından bu eğitimlerin verilmesi ve denetlenmesi önerilmektedir.

6. Etkili öğrenme eğitimin en büyük amacıdır. Orkestra ve korolar (toplu müzik etkinlikleri) etkili öğrenmenin en aktif yaşandığı platformdur. Akran öğretimi, işbirlikli öğrenme sahasıdır. Amatör çalgı çalmak son yıllarda daha çok yaygınlaşmıştır. Farklı disiplinlerle (matematik, yabancı dil) ilişkisi konularında pek çok bilimsel yayın ile müzik eğitimi konusunda toplumda farkındalık oluşmuştur. Bireysel çalgı çalma ile gelişen pek çok özelliğe toplu çalmanın kazanımları eklenince sadece sanatsal değil sosyal ve yaşamsal beceriler de eklenir.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, K. Ü. (1998). *Etkili öğrenme ve öğretme*. Ankara: Kanyilmaz
- Açıkgöz, K.Ü. (1992). *İşbirlikli öğrenme kuram araştırma uygulama*. Ankara:Uğurel
- Akdoğan, B. (2013). Çocuklarda erken dönemde müzik ve sanatsal yeteneklerin tespiti ve geliştirilmesi üzerine. *Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(4), 1-22.
- Arslan, M. (2015). *Öğrenmenin nörofizyolojisi ve öğretimde yeni yaklaşımlar*.Ankara: Anı
- Ataman, Ö. G., & Güler, İ. (2020). Özengen çalgı eğitimine yönelik güdülenme ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. (Müzik Özel Sayı) *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26, 294-305.
- Avcı Akbel, B., & Yıldırım Orhan, Ş. (2017). Bireylerin duygusal zekâ düzeylerinin, müzik gruplarındaki konser performanslarına etkisi. *Europen Journal of Social Sciences* , vol.2, no.5, 94-108.
- Barış, D.A., Şendurur, Y. (2002). Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1).
- Bayrakçıken, S., Doymuş, K. & Doğan, A. (2015). *İşbirlikli öğrenme modeli ve uygulanması becerileri ve özyeterlilik algıları üzerine etkileri*. Yüksek lisans tezi, Eğitim Bilimlerim Enstitüsü Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Bilen, S. (1995). *İşbirlikli öğrenmenin müzik öğretimi ve güdüsel süreçler üzerindeki etkileri*. Yayınlanmamış Doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Brody, Z. S. (2016). " Suzuki yetenek eğitimi" felsefesine kısa bir bakış. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 6(1), 79-88.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2014). Methods of scientific research. *Elementary Education Online*, 13(2), 2-5.
- Çanakçı, P. (2015). *Çocuk korosunda şarkı söyleyen çocuklar ile söylemeyen çocukların umut düzeylerinin karşılaştırılması*. Yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Çanakçı, P. (2021). *Probleme dayalı öğrenme modeline uygun viyolonsel eğitiminin öğrenci performansı, akademik başarısı, motivasyonu ve kalıcılığı üzerine etkisinin incelenmesi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, çocuk gelişimi ve öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1).
- Demirel, Ö. (2011). *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: Pegem
- Demirtaş, Z. (2017). Eğitimde program değerlendirme yaklaşımlarına genel bir bakış. *Sakarya university journal of education*, 7(4), 756-768.
- Edman, I. (1977). *Sanat ve insan estetiğe giriş*. Çev. Turhan Oğuzkan. 2. Baskı. İstanbul.
- Epik Müzik Okulu (2010). *Uygulamalı sınavlar*. <http://www.mariaritaepikmuzikokulu.com/abrsn/uygulamali-sinavlar-pid-7.html> sayfasından erişilmiştir.
- Ercan, H. (2021). *Birlikte seslendirme ve sergileme etkinliklerinin müzik öğretmeni adaylarının umut ve mutluluk düzeylerine etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ercan, H. & Orhan, Ş. Y. (2016). Kişiselleştirilmiş öğrenme-öğretme yaklaşımının bireysel çalgı dersiyle ilişkisi: Gazi Üniversitesi örneği. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 130-144.
- Erten, S. (2022). *Çalgı eğitiminde öğretmen profili ile öğrencilerin çalgı dersine yönelik motivasyonları ve tükenmişlikleri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- Girgin, D. (2015). Bireysel çalgı dersi motivasyon ölçeği: Geçerlik güvenirlik analizi. *Kastamonu Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 23(4), 1723-1736.
- Göncü, İ. Ö. (2010). Okul öncesi eğitimde müzik eğitiminin temel sorunları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 355-362.
- Gürpınar, E. (2014). *İşbirlikli öğrenme yöntemine dayalı çoksesli solfej uygulamalarının müziksel işitme-okuma-yazma ve koro ders başarılarına etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Güven, E. (2011). *Kaynaştırma uygulamasının yapıldığı sınıflarda işbirlikli öğrenmenin müzik öğretimi üzerindeki etkileri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

<https://www.bilimsenligi.com/ankara-ogrenciler-arasi-klasik-muzik-yarismasi.html/>

Karaarslan, T. (2015). *İşbirlikli öğrenmenin ilkökul 4. sınıf müzik dersinde öğrencilerin ritim becerileri ve özyeterlilik algıları üzerine etkileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Karan, M. (2011). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi alan öğrencilerin mesleki yönelimlerinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Karnaval Sanat Okulu (2015). *London college of music nedir* <http://karnavalsanat.com/blog/lcm-london-college-of-music/lcm-london-college-of-music-nedir/> sayfasından erişilmiştir.

Kaya, A., Balay, R., & Göçen, A. (2012). Öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine ilişkin bilme, uygulama ve eğitim ihtiyacı düzeyleri. *International Journal of Human Sciences*, 9(2), 1229-1259.

Kıvrak, Y. (2003). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarımızda toplu çalma/söyleme derslerindeki repertuar sorunu*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, İnönü Üniversitesi, Malatya.

Kütahyalı, Ö. (1994). Müziğin toplumsal becerileri. *Orkestra Aylık Müzik Dergisi*, (246).

Orhan, Ş. Y. (2012). Amatör çalgı eğitimi alan yetişkinlerde karşılaşılan sorun ve çözüm önerileri. *Fine Arts*, 7(4), 432-444.

Öztürk, G., & Kalyoncu, N. (2018). Müziksel işitme eğitiminde kullanılan işbirlikli öğrenme yönteminin öğrenci kaygı ve başarısına etkisi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 9(4), 356-375.

ÖNCÜ, H. (2001). *Motivasyon (Güdülenme), sınıf yönetimi*, Ed. Leyla Küçükahmet. Ankara: Nobel

Özal Göncü, İ. (2016). 4 6 Yaş anaokulu çocuklarına uygulanan müzik eğitiminin müziksel ses ve işitsel algı gelişimlerine etkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16.

Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2).

Özer, Z., & Eğilmez, H. O. (2022). MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı'nın öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 51(234), 1181-1208.

- Özmenteş, S. (2013). Çalgı Eğitiminde Öğrenci Motivasyonu Ve Performans. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2).
- Öztürk, G., & Kalyoncu, N. (2018). Müziksel işitme eğitiminde kullanılan işbirlikli öğrenme yönteminin öğrenci kaygı ve başarısına etkisi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 9(4), 356-375.
- Piji, D. (2007). Müzik öğretmeni adaylarına yönelik piyano ile eşlik alanında yeterlik algısı ölçeği'nin geliştirilmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 26(26), 111-132.
- Rıza, E. T. (1999). *Yaratıcılığı geliştirme teknikleri*. İzmir: Anadolu
- Sak, Ö. S. (1997). *İlköğretim okullarında müzik eğitimi ve çocuk şarkıları üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Selçioğlu, E. (2005). *Çoklu zekâ kuramına dayalı işbirlikli öğrenmenin müzikte erişimi ve hatırd tutma üzerindeki etkileri*. Yüksek lisans tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Slavin, R. E. (1996). Research for the future. Research on cooperative learning and achievement: What we know, what we need to know. *Contemporary Educational Psychology*, 21, 43-69.
- Soysal, F. (2019). Erken çocukluk dönemi müzik eğitimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(5 Issue 3), 191-207.
- Söker, S. (1998). *İşbirlikli (ortak çalışma yoluyla) öğrenmenin şarkı öğretimine etkileri*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Sözen, İ. (2012). *İşbirlikli öğrenme yaklaşımı ile yapılan toplu bağlama öğretiminin performans ve tutuma etkisi*. Doktora tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Sucuoğlu, H. (2003). *İşbirlikli öğrenmenin öğrencilerin yükleme, edim ve strateji kullanımları üzerindeki etkileri ve işbirlikli öğrenme gruplarındaki etkileşim örüntüleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Tarman, S. (1997). Müzik eğitiminin çalgı eğitimi boyutunda bilgiyi işleme kuramının işe koşulması. *IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

TDK <https://sozluk.gov.tr/>

Tecimer Kasap, B. (2005). Suzuki piyano okulu metodu. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(10).

Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi: temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'de Cumhuriyetin ilk altmış yılındaki durum*. Müzik ansiklopedisi

Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi*. Ankara: Arkadaş.

Uslu, M. (1999). Ülkemizde Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında Ve Geliştirilmesinde Akran Grupları İle Çalgı Eğitimin Önem. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(11), 335-348.

Umuzdaş, S., & Yağız, M. (2020). Öğrencilerin değerlendirmeleriyle çalgı çalışma motivasyonlarını olumlu ve olumsuz etkileyen öğretmen özellikleri. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(45), 546-557.

Uysal, G. (2004). *İlköğretimde işbirlikli öğrenmenin müzik öğretiminde sınıf atmosferi ve şarkı söyleme becerileri üzerindeki etkisi*. Yüksek lisans tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Varış, F. (1969). Eğitimde program araştırmaları. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 2(1), 23-32

EKLER

Ek 1. Anket Soruları

Amatör Çalgı Eğitiminde Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisi (Çello Orkestrası Örneği)

Anket Soruları

KİŞİSEL BİLGİLER

***Adınız**

.....

***Doğum Yılıınız**

.....

***Eğitim Düzeyi**

İlköğretim () 1. Sınıf () 2. Sınıf () 3. Sınıf () 4. Sınıf () 5. Sınıf () 6. Sınıf () 7. Sınıf
() 8. Sınıf

Lise () 9. Sınıf () 10. Sınıf () 11. Sınıf () 12. Sınıf

Lisans () 1. Sınıf () 2. Sınıf () 3. Sınıf () 4. Sınıf

Lisansüstü ()

Doktora ()

***Meslek**

.....

CELLO ÇALMAYA İLİŞKİN BİLGİLER

1) Kaç yıldır çello çalışıyorsunuz ?

() 1 () 2 () 3 () 4 () 5 () 6 () 7 () 8 () 9 () 10 () 10 yıl ve üzeri

2) Çello eğitimine ilişkin aldığınız sertifika/ katılım belgesi var mı?

ABRSM () 1. Seviye () 2. Seviye () 3. Seviye () 4. Seviye () 5. Seviye () 6. Seviye
() 7. Seviye

SUZUKİ ()1. Kitap ()2. Kitap ()3. Kitap

MEB Klasik Batı Müziği Yarışması ()Başlangıç Seviyesi ()Orta Seviye ()Zor Seviye

Sertifika Almadım ()

CELLO ORKESTRASINA KATILIM DURUMA İLİŞKİN BİLGİLER

3) Daha önce toplu çalma deneyiminiz oldu mu?

() Evet () Hayır

4) Çello orkestrasına kaçınıcı kez katıldınız?

()1 ()2 ()3 ()4 ()5 ()6 ()7 ()8 ()9 ()10 ve üzeri

5) Çello orkestrasında çaldıktan sonra çalgınıza olan ilginiz arttı mı ?

() Evet ()Hayır

6) Konserlerde yer almak çalgı çalarken motivasyonunuzu ve çalışma sürenizi etkiliyor mu?

() Evet () Hayır

7) Konserler sebebiyle orkestrada çalan bireylerle yeni arkadaşlıklar kurma imkanınız oldu mu?

() Evet ()Hayır

8) Konserlere hazırlanırken kıyafet ve aksesuar seçmek sizi mutlu ediyor mu ?

()Evet ()Hayır

Ek 2. Çello Orkestrası Patenti

EK 3. Etik Komisyon Onay Formu

Evrak Tarih ve Sayısı: 16.05.2024-E.948740

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Etik Komisyonu

Sayı : E-77082166-302.08.01-948740
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

16.05.2024

DAĞITIM YERLERİNE

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı **Yüksek Lisans Öğrencisi Fulya Elif ALP'in, Prof.Dr.Şebnem YILDIRIM ORHAN'ın** danışmanlığında yürüttüğü **"Amatör Çalgı Eğitiminde Toplu Çalmanın Motivasyona Etkisi (Çello Orkestrası Örneği)"** adlı tez çalışması ile ilgili konu Komisyonumuzun **16.04.2024** tarih ve **07** sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Araştırma Kod No: 2024 - 760

Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Komisyon Başkanı

Ek:1 Liste

DAĞITIM

Gereği:

Sayın Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN

Bilgi:

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

Belge Doğrulama Kodu :BSLR1YTD02

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gazi-universitesi-ebys>

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR.